

## **חוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986<sup>1</sup>**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <p> <b>1.</b> ס"ח 1170, התשמ"ו (30.1.1986), עמ' 107.         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p> <b>תיקונים:</b> </p> |
| <p>           ס"ח 1181, התשמ"ו (5.6.1986), עמ' 168;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1212, התשמ"ו (9.4.1987), עמ' 84;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |
| <p>           ס"ח 1219, התשמ"ו (7.7.1987), עמ' 137 [התשמ"ו (מס' 2)];         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 1272, התשמ"ט (31.3.1989), עמ' 24;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1366, התשנ"א (31.7.1991), עמ' 212;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 1476, התשנ"ד (4.8.1994), עמ' 266;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1527, התשנ"ה (18.6.1995), עמ' 332. הוראת שעה שתוקפה, במקור, שנתיים מיום פרסומה. בס"ח 1620, התשנ"ו, עמ' 100 (ת"ט בס"ח התשנ"ו, עמ' 168) הווארך תוקפה בשנתיים נוספות. הארכה בשנה נוספת פורסמה בס"ח 1713, התשנ"ט, עמ' 260 והארכות נוספות בס"ח 1741, התש"ס, עמ' 210; ס"ח 1767, התשס"א, עמ' 80; ס"ח 1815, התשס"ב, עמ' 40; ס"ח 1888, התשס"ג, עמ' 378; ס"ח 1933, התשס"ד, עמ' 336; ס"ח 1968, התשס"ה, עמ' 50; ס"ח 2032, התשס"ו, עמ' 2; ס"ח 2068, התשס"ז, עמ' 8; ס"ח 2109, התשס"ז, עמ' 464; ס"ח 2172, התשס"ח, עמ' 734; ס"ח 2251, התש"ע, עמ' 602; ס"ח 2333, התשע"ב, עמ' 143; ס"ח 2393, התשע"ג, עמ' 58.         </p> |                          |
| <p>           ס"ח 1541, התשנ"ה (10.8.1995), עמ' 440 [התשנ"ה (מס')] (שני תיקונים) (תיקון מס' 7);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |
| <p>           ס"ח 1573, התשנ"ו (8.3.1996), עמ' 149;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1633, התשנ"ז (31.7.1997), עמ' 208 (תיקון לתיקון התשנ"ה);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 1644, התשנ"ח (31.12.1997), עמ' 36 (ראה הוראות תחילה בעמ' 19186א);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1653, התשנ"ח (11.2.1998), עמ' 126 [התשנ"ח (מס')] (2) [תיקון לתיקון התשנ"ה (מס' 2)];         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |
| <p>           ס"ח 1692, התשנ"ט (10.11.1998), עמ' 22;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 1723, התש"ס (10.1.2000), עמ' 64;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |
| <p>           ס"ח 1751, התש"ס (13.8.2000), עמ' 266 [התש"ס (מס')] (2) (כולל גם תיקון לתיקון התשנ"ה (מס' 2));         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 1801, התשס"א (26.7.2001), עמ' 452;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 1810, התשס"ב (14.11.2001), עמ' 14;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 1818, התשס"ב (31.12.2001), עמ' 50 [התשס"ב (מס')] (2). תיקון זה תוקן והוארכה תקופת תוקפו בס"ח 1888, התשס"ג, עמ' 377; ס"ח 1916, התשס"ד, עמ' 40; ס"ח 1968, התשס"ה עמ' 50;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 1856, התשס"ב (10.7.2002), עמ' 475 [התשס"ב (מס')] (3);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |
| <p>           ס"ח 1861, התשס"ב (30.7.2002), עמ' 510 [התשס"ב (מס')] (4) [הארכת תוקף לתיקון התשנ"ה (מס' 2)];         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 1873, התשס"ג (19.11.2002), עמ' 50 [הארכת תוקף לתיקון התשס"ב];         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |
| <p>           ס"ח 1925, התשס"ד (9.2.2004), עמ' 294;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 1956, התשס"ד (11.8.2004), עמ' 522 [התשס"ד (מס')] (2) [הארכת תוקף לתיקון התשנ"ה (מס' 2)];         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 1981, התשס"ה (14.2.2005), עמ' 138;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |
| <p>           ס"ח 2045, התשס"ו (1.1.2005), עמ' 153;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |
| <p>           ס"ח 2061, התשס"ו (13.7.2006), עמ' 371 ו-372 (שני תיקונים) [התשס"ו (מס')] (2);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2111, התשס"ו (11.9.2007), עמ' 472. הצ"ח – כנסת, 104, התשס"ו, עמ' 62;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |
| <p>           ס"ח 2129, התשס"ח (24.1.2008), עמ' 157. הצ"ח – ממשלה, 352, התשס"ח, עמ' 283;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 2150, התשס"ח (10.4.2008), עמ' 496 [התשס"ח (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 371, התשס"ח, עמ' 430;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2152, התשס"ח (16.4.2008), עמ' 511 [התשס"ח (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 295, התשס"ח, עמ' 584;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2176, התשס"ח (6.8.2008), עמ' 814 [התשס"ח (מס')] (4). הצ"ח – ממשלה, 394, התשס"ח, עמ' 636 (שני תיקונים);         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 2204, התשס"ט (27.7.2009), עמ' 289. הצ"ח – ממשלה, 428, התשס"ט, עמ' 314;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 2207, התשס"ט (5.8.2009), עמ' 304 [התשס"ט (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 428, התשס"ט, עמ' 315;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 2229, התש"ע (16.2.2010), עמ' 383. הצ"ח – ממשלה, 458, התש"ע, עמ' 26;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |
| <p>           ס"ח 2234, התש"ע (17.3.2010), עמ' 420 [התש"ע (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 468, התש"ע, עמ' 112;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 2238, התש"ע (24.3.2010), עמ' 506 [התש"ע (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 495, התש"ע, עמ' 564;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 2256, התש"ע (29.7.2010), עמ' 653 [התש"ע (מס')] (4). הצ"ח – ממשלה, 506, התש"ע, עמ' 1056;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |
| <p>           ס"ח 2273, התשע"א (26.1.2011), עמ' 204 (שני תיקונים). הצ"ח – ממשלה, 553, התשע"א, עמ' 336 ו-337;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |
| <p>           ס"ח 2305, התשע"א (20.7.2011), עמ' 977 [התשע"א (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 599, התשע"א, עמ' 1274;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |
| <p>           ס"ח 2336, התשע"ב (9.2.2012), עמ' 167. הצ"ח – ממשלה, 626, התשע"ב, עמ' 62;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |
| <p>           ס"ח 2336, התשע"ב (9.2.2012), עמ' 169 [התשע"ב (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 641, התשע"ב, עמ' 261;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 2345, התשע"ב (19.3.2012), עמ' 218 [התשע"ב (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 472, התשע"ב, עמ' 150;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2441, התשע"ד (19.3.2014), עמ' 350. הצ"ח – ממשלה, 787, התשע"ג, עמ' 1124; ראו הוראות תחילה ומעבר בסעיפים 18–13 לתיקון שתוקנו גם בתיקון התשע"ה (מס' 2) ובתיקון התשע"ו; התיקון בוטל בבג"צ 1877/14;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                          |
| <p>           ס"ח 2473, התשע"ה (16.11.2014), עמ' 18. הצ"ח – ממשלה, 622, התשע"ד, עמ' 42;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |
| <p>           ס"ח 2493, התשע"ה (30.6.2015), עמ' 162 [התשע"ה (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 917, התשע"ה, עמ' 598;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2512, התשע"ו (30.11.2015), עמ' 262. הצ"ח – ממשלה, 973, התשע"ו, עמ' 186;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |
| <p>           ס"ח 2532, התשע"ו (17.2.2016), עמ' 576 [התשע"ו (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 994, התשע"ו, עמ' 330;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2532, התשע"ו (17.2.2016), עמ' 576 [התשע"ו (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 993, התשע"ו, עמ' 328;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |
| <p>           ס"ח 2592, התשע"ו (29.12.2016), עמ' 232. הצ"ח – ממשלה, 1083, התשע"ו, עמ' 433;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 2768, התשע"ט (1.1.2019), עמ' 106 ו-107. הצ"ח – ממשלה, 1282, התשע"ט, עמ' 254 והצ"ח ממשלה, 1283, התשע"ט, עמ' 256;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |
| <p>           ס"ח 2775, התשע"ט (7.1.2019), עמ' 158 [התשע"ט (מס')] (2). הצ"ח – כנסת, 766, התשע"ח, עמ' 124;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |
| <p>           ס"ח 2945, התשפ"ב (28.12.2021), עמ' 666. הצ"ח – ממשלה, 1481, התשפ"ב, עמ' 366;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 2964, התשפ"ב (14.3.2022), עמ' 760 [התשפ"ב (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 1445, התשפ"א, עמ' 1484;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |
| <p>           ס"ח 3023, התשפ"ג (15.2.2023), עמ' 52. הצ"ח – ממשלה, 1597, התשפ"ג, עמ' 102;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |
| <p>           ס"ח 3025, התשפ"ג (21.2.2023), עמ' 58 [התשפ"ג (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 1597, התשפ"ג, עמ' 102102;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |
| <p>           ס"ח 3076, התשפ"ג (2.8.2023), עמ' 630 [התשפ"ג (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 1646, התשפ"ג, עמ' 1194;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |
| <p>           ס"ח 3136, התשפ"ד (28.12.2023), עמ' 418. הצ"ח – ממשלה, 1691, התשפ"ד, עמ' 390;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |
| <p>           ס"ח 3167, התשפ"ד (29.2.2024), עמ' 568 [התשפ"ד (מס')] (2). הצ"ח – ממשלה, 1709, התשפ"ד, עמ' 522;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |
| <p>           ס"ח 3287, התשפ"ד (14.8.2024), עמ' 1491 [התשפ"ד (מס')] (3). הצ"ח – ממשלה, 1496, התשפ"ב, עמ' 420;         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |
| <p>           ס"ח 3473, התשפ"ו (25.12.2025), עמ' 60. הצ"ח – ממשלה, 1908, התשפ"ו, עמ' 270 (תיקון מס' 19 לתיקון מס' 7).         </p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |

## הגדרות

[תיקונים: התשס"ח (מס' 3), התש"ע (מס' 2)]

1. בחוק זה –

"ועדה רפואית" ו"ועדה רפואית עליונה" – ועדה כאמור שהורכבה מכוח סעיף 51;

"זמן", לענין חובת התייצבות לפי חוק זה – לרבות תקופת זמן שתחילתה מיום מסויים או מעשיית דבר מסויים או מאירוע מאורע מסויים;

"חוקי השיקום" – חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב], חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949, וכל חוק אחר ששר הביטחון יכריז עליו כעל חוק שיקום;

"חוק שירות המילואים" – חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;

"חייל מילואים" – כהגדרתו בחוק שירות המילואים;

"יוצא-צבא" – אזרח ישראלי או תושב קבוע שמלאו לו שמונה עשרה שנים וטרם קיבל פטור משירות ביטחון מחמת גיל לפי סעיף 36א;

"מוסמך" – (נמחקה);

"מיועד לשירות בטחון" – אזרח ישראלי או תושב קבוע שמלאו לו שש עשרה שנים וחצי וטרם קיבל פטור משירות ביטחון מחמת גיל לפי סעיף 36א, ואשר עדיין לא התייצב לשירות ביטחון;

"פוקד" – מי שמונה לפקד לפי סעיף 50;

"פקודות הצבא" – הוראות הפיקוד העליון, פקודות המטה הכללי ופקודות כלליות אחרות, כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"רופא" – מי שהוא מורשה או זכאי להיות מורשה לעסוק ברפואה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;

"רופא שיניים" – מי שהוא מורשה או זכאי להיות מורשה לעסוק ברפואת שיניים לפי פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979;

"שירות בטחון" – שירות סדיר או שירות מילואים;

"שירות סדיר" – שירות בכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל;

"שירות מילואים" – שירות בכוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל לפי חוק שירות המילואים;

"תושב קבוע" – אדם שמקום מגוריו הקבוע הוא בשטח שחל עליו משפט מדינת ישראל, או מי שרואים את שהותו כישיבת קבע מכוח סעיף 45.

## חישוב גילים

[תיקונים: התשס"ד, התש"ע (מס' 2)]

2. לענין חוק זה –

(1) חישוב גילים ייעשה לפי הלוח העברי;

(2) (בוטלה);

(2א) (בוטלה);

(3) בדבר קביעת הגיל יחולו ההוראות שבתוספת.

## פרק ב': התייצבות לרישום ולבדיקה

### התייצבות לרישום

3. (א) פוקד ראשי, בצו, לקרוא לכל מיועד לשירות בטחון או יוצא-צבא להתייצב לרישום במקום ובזמן שהפוקד או מי שהוא הסמיך לכך קבע בצו.

(ב) מי שנקרא להתייצב כאמור חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו כאמור ולמסור לפוקד או לאדם שמינה הפוקד לכך את הפרטים הנוגעים אליו שנקבעו בתקנות.

(ג) מי שנקרא להתייצב כאמור ומלא את המוטל עליו לפי סעיף קטן (ב), וחל שינוי בפרט מן הפרטים הנזכרים בו שנקבע בתקנות כפרט יסודי, חייב להודיע לפוקד על השינוי תוך ארבעה עשר ימים מיום השינוי.

(ד) מיועד לשירות בטחון או יוצא-צבא שהתייצבו לרישום מכוח סעיף זה, חייבים לשאת אתם תמיד תעודה המעידה על התייצבותם, כפי שנקבע בתקנות, ולהראותה לשוטר וכן לפוקד או למי שהוא הסמיך, כשיידרשו לכך.

[תיקון התשנ"ה (מס' 2)]

4. (בטל).

### התייצבות לבדיקת כושר

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 2), התש"ס (מס' 2)]

5. (א) פוקד ראשי, בצו, לקרוא לכל יוצא-צבא או מיועד לשירות בטחון להתייצב לבדיקה במקום ובזמן שנקבעו בצו, לשם קביעת כשרו לשירות בטחון.

(ב) יוצא-צבא או מיועד לשירות בטחון שנקרא להתייצב כאמור, חייב להתייצב, במקום ובזמן שקבע בצו הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך ולהיבדק כל בדיקה שתידרש לדעת ועדה רפואית, לשם קביעת כשרו הרפואי לשירות בטחון, וכן להיבדק, לפי הוראות הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך, כל בדיקה אחרת לשם קביעת כשרו הכללי בשירות בטחון, לרבות בדיקה לשם קביעת מידת התאמתו למילוי תפקיד פלוני בשירות בטחון; המבחנים לכושר רפואי לדרגותיו ייקבעו בתקנות.

(ג) (1) סיימה ועדה רפואית את בדיקתו של יוצא צבא או מיועד לשירות ביטחון תקבע הועדה, בהתאם למבחנים לכושר שנקבעו לפי סעיף קטן (ב), אם היא מוצאת אותו כשר לשירות ביטחון (להלן – כשר לשירות), בלתי כשר לשירות ביטחון (להלן – בלתי כשר לשירות) או בלתי כשר ארעית לשירות ביטחון (להלן – בלתי כשר ארעית לשירות);

(2) מצא פוקד כי יוצא צבא או מיועד לשירות ביטחון, שנמצא בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות, מתאים לשרת בתפקיד צבאי בתנאי שירות מיוחדים, רשאית הועדה הרפואית, בהתאם למבחנים לכושר שנקבעו לפי סעיף קטן (ב), למצוא את יוצא הצבא או את המיועד לשירות ביטחון כשר לשירות ביטחון בתנאים מיוחדים (להלן – כשר לשירות ביטחון בתנאים מיוחדים);

- (3) מי שנמצא כשר לשירות בתנאים מיוחדים, דינו לענין חוק זה כדין מי שנמצא כשר לשירות;
- (4) לענין חוק זה, "תנאי שירות מיוחדים" – תנאי שירות הקבועים בפקודות הצבא, המתאימים לכושרו הרפואי של המיועד לשירות ביטחון או של יוצא הצבא, בתפקידים ובמקצועות הנדרשים על פי צורכי הצבא.

#### **ערר על החלטת ועדה רפואית**

(תיקון התש"צ)

א.5<sup>2</sup> יוצא צבא או מועמד לשירות ביטחון הרואה את עצמו נפגע מהחלטת ועדה רפואית, וכן פוקד, רשאים להגיש ערר על החלטת הוועדה הרפואית לפני ועדה רפואית עליונה, בהתאם לתנאים שנקבעו בתקנות.

#### **ערעור על החלטת ועדה רפואית עליונה**

(תיקון התש"צ)

ב.5<sup>3</sup> (א) יוצא צבא, מועמד לשירות ביטחון או פוקד רשאים לערער על החלטת ועדה רפואית עליונה לפני מנהלים במינהל אביב-יפו, בשאלה משפטית בלבד.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע, בצו, בהסכמת נשיא בית המשפט העליון, בתי משפט לעניינים מינהליים נוספים אשר יהיו מוסמכים לדון בערעורים כאמור בסעיף זה.

(ג) שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, רשאי לקבוע, בתקנות, סדרי דין, מועדים ודרך להגשת ערעור כאמור בסעיף זה.

#### **בדיקה חוזרת**

6. (א) יוצא צבא שנמצא בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות, רשאי פוקד לקראו בצו להתייצבות לבדיקה חוזרת לשם קביעת כשרו לשירות (להלן – בדיקה חוזרת), והוא חייב להתייצב במקום ובזמן שקבע בצו הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך.

(ב) הסמכות הנתונה לפוקד לפי סעיף קטן (א) נתונה לו גם לגבי יוצא צבא ששירת שירות סדיר, או היה נמנה עם כוחות המילואים, וניתן לו פטור משירות סדיר או משירות מילואים מחמת שנמצא בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות.

(ג) מי שנמצא בלתי כשר לשירות ובבדיקה חוזרת נמצא כשר לשירות, הרי אם טרם נקרא לשירות סדיר, או אם נקרא לשירות סדיר אך טרם השלים את תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק זה, רשאי פוקד בצו לקרוא לו –

(1) להתייצב לשירות סדיר או להשלמת תקופת השירות – אם טרם מלאו לו עשרים ושלוש שנים;

(2) להתייצב לשירות סדיר או להשלמת תקופת השירות – לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים או על תקופה שיש בה כדי להשלים את

תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק זה, לפי התקופה הקצרה יותר – אם מלאו לו עשרים ושלוש שנים;

(3) להתייצב לשירות סדיר או להשלמת תקופת השירות – לתקופה כאמור בסעיפים 15 או 16, לפי גילו, אם הוא רופא או רופא שיניים,

בין שמלאו לו עשרים ושלוש שנים ובין שטרם מלאו לו עשרים ושלוש שנים;

ומי שנקרא חייב להתייצב כאמור.

(ד) מי שנמצא בלתי כשר ארעית לשירות ובבדיקה חוזרת נמצא כשר לשירות, הרי אף אם נקרא לשירות סדיר, אך טרם השלים את תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק זה, רשאי פוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב להשלמת תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק זה, ומי שנקרא חייב להתייצב כאמור.

(ה) בכל בדיקה חוזרת תשתמש הוועדה הרפואית במבחנים שהם בתוקף בשעת ביצוע הבדיקה החוזרת.

#### **בדיקה נוספת**

7. מצאה ועדה רפואית כי יוצא צבא הוא כשר לשירות, או בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות, תמסור הוועדה הודעה בכתב על החלטתה ליוצא הצבא ולפוקד, והם רשאים, בתנאים שנקבעו בתקנות, לבקש כי הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית העליונה, לפי הענין, תבדוק את יוצא הצבא בדיקה נוספת ותקבע את כשרו לשירות.

[תיקון התשנ"ה (מס' 2)]

8. (בטל).

#### **פעולות חיסון**

9. פוקד רשאי בצו, באישור שני רופאים מורשים, להורות כי מיועד לשירות בטחון יחוסן בהרכבות ובזריקות חיסון (להלן – פעולות חיסון) מפני מחלה פלונית בזמן ובמקום שינקוב בצו; מיועד לשירות בטחון שניתן עליו הצו חייב להתייצב ולאפשר את פעולות החיסון כמפורש בצו.

#### **תחולת חוקי שיקום על מי שנפגע מבדיקה או מחיסון**

10. (א) מיועד לשירות בטחון או יוצא צבא שאינו משרת שירות בטחון, שנפגע עקב בדיקה או פעולות חיסון לפי פרק זה, יחולו עליו ועל בני משפחתו חוקי השיקום, כאילו היה בשעת הפגיעה בשירות בטחון והפגיעה אירעה בתקופת שירותו ועקב שירותו, ואם לא שירת שירות בטחון אחרי הפגיעה, רואים אותו, לענין חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב], כאילו שוחרר מהשירות במועד שבו נמצא, לפי חוק זה, בלתי כשר לשירות או הופטר ממנו; לענין סעיף זה, "פגיעה" – מחלה, החמרת מחלה או חבלה.

(ב) כל חיקוק המדבר בחוקי השיקום, ייקרא כאילו היה מדבר גם בסעיף קטן (א), והוא כשאינו כוונה אחרת משתמעת.

#### **צו בדבר מתן אמצעי זיהוי**

(תיקון התשמ"ט)

11. פוקד רשאי, בצו, לקרוא לכל מיועד לשירות בטחון או יוצא צבא, להתייצב במקום ובזמן שקבע בצו הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך, לשם מתן אמצעי זיהוי ששר הבטחון יקבע בתקנות; מי שהצו חל עליו חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו כאמור לשם מתן אמצעי הזיהוי.

#### **אי-התייצבות לבדיקה אינה פוטרת מהתייצבות לשירות בטחון**

[תיקונים: התש"ס (מס' 2), התשע"ה]

<sup>2</sup>. תחילת תוקפם של סעיפים 5א ו-5ב ביום 16.8.2010 (תיקון התש"צ).

<sup>3</sup>. תחילת תוקפם של סעיפים 5א ו-5ב ביום 16.8.2010 (תיקון התש"צ).

12. (א) מיועד לשירות בטחון שנקרא להתייצב לבדיקת כשרו לשירות בטחון ולא התייצב, או שהתייצב וסירב להיבדק או להשלים את הבדיקות, רשאי פוקד לקרוא לו להתייצב לשירות בטחון, לפי סעיפים 13 או 27 ולפי הענין, אם אותה שעה היה יוצא-צבא, אף על פי שכשרו לשירות בטחון עדיין לא נקבע; אך הוא לא יתחיל באימון צבאי כל עוד לא נבדק בדיקה רפואית לצורך קביעת כשרו הרפואי לשירות בטחון ונמצא כשר לשירות, והוראות סעיפים 5 עד 8 יחולו על הבדיקה, בשינויים המחוייבים לפי הענין; הבדיקה תיערך תוך חודש ימים לאחר התייצבותו אלא אם כן אישר פוקד שהוא בדרגת אלוף משנה לפחות כי קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו המצדיקים את הארכת התקופה; סירב יוצא הצבא להיבדק, יהא דינו כדין מי שהפר את סעיף 122 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

(1א) במניין התקופה האמורה בסעיף קטן (א), לא יובאו בחשבון -

(1) תקופות שעל פי סעיף 18(א) ו-(ב) אין רואים אותן, לענין חישוב זמן השירות, כתקופה שבה מילא אדם חובת שירות סדיר, ולענין תקופות שבהן ריצה אותו אדם עונש מאסר או מחבוש בבית סוהר צבאי, מחנה מעצר צבאי או חדר משמר צבאי כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 - רק אם במהלך תקופות אלה סירב אותו אדם להיבדק או להשלים את הבדיקה;

(2) תקופות שבהן אדם היה נתון במעצר על פי החלטה של בית דין צבאי או של בית משפט אחר, למעט מעצר פתוח על פי סעיף 244 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ולענין תקופות שבהן היה אותו אדם עצור בבית סוהר צבאי, מחנה מעצר צבאי או חדר משמר צבאי כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 - רק אם במהלך תקופות אלה סירב אותו אדם להיבדק או להשלים את הבדיקה;

(3) תקופות שבהן אדם היה מנוע מלהמשיך בשירות תקין ביחידתו בשל פסק דין או החלטה של בית דין צבאי או של בית משפט אחר, ובכלל זה החלטה בדבר שחרור ממעצר בתנאים;

(4) תקופות שבהן נעדר אדם מן השירות ובשלחן הוכרז על פי פקודות הצבא כנפקד או כעריק.

(ב) סעיף קטן (א) יחול, בשינויים המחוייבים, על יוצא צבא שנמצא בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות ונקרא להתייצב לבדיקה חוזרת לפי סעיף 6 ולא התייצב, או שהתייצב וסירב להיבדק או להשלים את הבדיקות.

### פרק ג': שירות סדיר

#### התייצבות לשירות סדיר

13. פוקד רשאי, בצו, לקרוא -

(1) ליוצא-צבא, גבר, שנמצא כשר לשירות והוא באחד הגילים שמשמונה עשרה עד עשרים ותשע, או שהוא רופא או רופא שיניים והוא באחד הגילים שמשלושים עד שלושים ושמונה;

(2) ליוצא-צבא, אשה, שנמצאה כשרה לשירות והיא באחד הגילים משמונה עשרה עד עשרים ושש, או שהיא רופאה או רופאת שיניים והיא באחד הגילים שמעשרים ושבע עד שלושים ושמונה,

להתייצב, תוך התקופות הנזכרות בסעיף 20, לשירות סדיר במקום ובזמן שקבע בצו הפוקד, או מי שהוא הסמיק לכך, ואותו יוצא-צבא חייב להתייצב כאמור.

#### התייצבות לשירות לפי בקשה

[תיקונים: התשנ"ט, התש"ע (מס' 2)]

14. (א) אזרח ישראלי או תושב קבוע, שעדיין לא הגיע לגיל שמונה עשרה והוא נמצא כשר לשירות, רשאי פוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשירות סדיר, אם הוא ביקש זאת בכתב ואם הוריו או אפוטרופסו נתנו את הסכמתם לכך ומלאו לו שבע עשרה שנים. ואולם די בהסכמת הורה אחד אם קיים קושי של ממש לקיים קשר עם ההורה השני כדי לברר עמדתו.

(ב) ניתן צו לפי סעיף זה, יחולו הוראות חוק זה על מי שהצו ניתן לגביו, כאילו היה יוצא-צבא שהגיע לגיל שמונה עשרה ונקרא להתייצב לשירות סדיר לפי סעיף 13.

(ג) (בוטל).

#### זמן השירות לגבר

[תיקונים: התשנ"ה, התשע"ד, התשע"ז, התשפ"ב (מס' 2)]

15. יוצא-צבא, גבר, שנקרא להתייצב לשירות סדיר לפי סעיפים 13 או 14, חייב בשירות סדיר -

(1) של שלושים ושניים חדשים - אם הוא נקרא להתייצב לשירות סדיר עד יום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) כשהוא באחד הגילים שמשמונה עשרה עד עשרים ושש ושלושים חודשים - אם הוא נקרא להתייצב לשירות לאחר המועד האמור;

(2) של עשרים ושישה חדשים - אם הוא נקרא להתייצב לשירות סדיר כשהוא באחד הגילים שמעשרים ושבע עד עשרים ותשע או כשהוא רופא או רופא שיניים והוא באחד הגילים שמשלושים עד שלושים וארבע; אלא שאם בא לארץ כעולה אחרי שהגיע לגיל עשרים ושבע יהיה חייב בשירות סדיר של עשרים חדשים בלבד;

(3) של ארבעה עשר חדשים - אם הוא נקרא להתייצב לשירות סדיר כשהוא רופא או רופא שיניים והוא באחד הגילים משלושים וחמש עד שלושים ושמונה.

#### זמן השירות לאשה

(תיקון התשע"ד)

16. יוצא-צבא, אשה, שנקראה להתייצב לשירות סדיר לפי סעיפים 13 או 14, חייבת בשירות סדיר -

(1) של עשרים וארבעה חדשים - אם היא נקראה להתייצב לשירות סדיר כשהיא באחד הגילים שמשמונה עשרה עד עשרים ושש או כשהיא רופאה או רופאת שיניים והיא באחד הגילים שמעשרים ושבע עד שלושים וארבע; אלא שאם באה לארץ כעולה אחרי שהגיעה לגיל עשרים ושבע תהיה חייבת בשירות סדיר של שמונה עשר חדשים בלבד;

(2) של שנים עשר חדשים - אם היא נקראה להתייצב לשירות סדיר כשהיא רופאה או רופאת שיניים והיא באחד הגילים משלושים וחמש עד שלושים ושמונה.

#### שוויון בשירות

(תיקונים: התש"ס, התשע"ד)

16א. (א) לכל יוצא צבא אשה זכות שווה לזכותו של יוצא צבא גבר, למלא תפקיד כלשהו בשירות הצבאי.

(ב) לא יראו פגיעה בזכותה של יוצא צבא אשה למלא תפקיד כלשהו, אם הדבר מתחייב ממהותו ומאופיו של התפקיד.

(ג) דין יוצא צבא אשה, המשרתת על פי התנדבותה, באחד התפקידים שקבע שר הביטחון באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כדין יוצא צבא גבר.  
(ד) (בוטל).

#### התנדבות לשירות בטחון

[תיקון התשס"ח (מס' 3)]

17. (א) מי שאינו חייב בשירות סדיר רשאי להתנדב לשירות בכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל, בתנאי שהגיע לפחות לגיל שבו היה מותר לקרוא אדם לשירות לפי סעיף 14.

(ב) החייב בשירות סדיר לפי חוק זה רשאי להתנדב לתקופת שירות סדיר נוספת על התקופה שהוא חייב בה, בין אם טרם התחיל בשירות סדיר, בין אם הוא משרת אותה שעה בשירות כאמור ובין אם השתחרר משירותו.

(ג) התנדבות כאמור בסעיף זה תהא בהצהרה חתומה ביד המתנדב וטעונה אישור שר הביטחון<sup>4</sup>; ההצהרה תפרט את תקופת ההתנדבות.

(ד) המשרת באישור שר הביטחון כמתנדב לפי סעיף זה, דינו לענין זכויותיו וחובותיו לפי כל חיקוק כדין מי שמשרת מכוח חוק זה שירות סדיר.

(ה)<sup>5</sup> מי שהתנדב לשירות סדיר או לתקופת שירות סדיר נוספת, יהיה חייב בשירות עד תום התקופה הנקובה בהצהרת ההתנדבות, אלא אם כן הורה שר הביטחון על שחרורו במועד מוקדם יותר.

(ו) שר הביטחון רשאי לקבוע בתקנות תקופות התנדבות לשירות וכללים בדבר קבלת מתנדבים לשירות ובדבר שחרורם מהשירות.

(ז) תקופת שירות סדיר ששירת אדם כמתנדב תופחת מתקופת השירות הסדיר שיהיה חייב בה.

(ח) סעיף זה אינו חל על קבלה לשירות קבע ועל שחרור ממנו.

#### התנדבות לצורך מתן טיפול רפואי

[תיקונים: התשנ"ט, התשס"ט (מס' 2)]

17א. (א) בסעיף זה –

"בלתי כשר לשירות"<sup>5</sup> – (נמחקה);

"חייל" – יוצא צבא, בשירות סדיר אשר במהלך טיפול רפואי בו נמצא בלתי כשר לשירות;

"יום האבחון" – אחד מאלה:

(1) יום הפציעה;

(2) היום שבו אובחן לראשונה המצב הבריאותי של יוצא הצבא בשירות סדיר, כפי שייקבע בתקנות לפי סעיף זה;

"תקופת הטיפול" – תקופה שבה זקוק יוצא צבא בשירות סדיר לטיפול רפואי, שאינה עולה על 180 ימים ושתחילתה ביום האבחון;

"תקופת טיפול שניה" – החלק מתקופת הטיפול שתחילתו 60 ימים מיום האבחון או ביום שבו נמצא יוצא הצבא בשירות סדיר בלתי כשר לשירות, לפי המאוחר.

(ב) (1) חייל רשאי להתנדב לשירות סדיר לצורך קבלת טיפול רפואי לתקופה שלא תעלה על תקופת הטיפול או עד שהוכר כמי שלקה בנכות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], התשי"ט-1959, לפי המוקדם.

(2) זכותו של חייל להתנדב כאמור בפסקה (1) תובא לידיעת החייל בדרך שתיקבע בפקודות הצבא.

(3) סעיף קטן זה לא יחול במקרים שבהם קבע שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי חייל אינו רשאי להתנדב.

(ג) בתקופת הטיפול השניה יהא החייל בשירות ללא תשלום ויחולו עליו הוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994; תקופת הטיפול השניה לא תיחשב כשירות סדיר לענין חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994.

(ד) שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות בכל ענין הנוגע לביצוע סעיף זה ובכלל זה –

(1) כללים, תנאים או מבחנים לקביעת יום האבחון, כאמור בפסקה (2) להגדרה "יום האבחון";

(2) הזכויות והחובות שיוטלו על חייל המשרת שירות סדיר לפי הוראות סעיף קטן (ב).

#### דין חייל שנמצא בלתי כשר ארעית לשירות

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

17ב. (א) בסעיף זה –

"חייל" – יוצא צבא בשירות סדיר אשר במהלך טיפול רפואי בו נמצא בלתי כשר ארעית לשירות;

"יום האבחון" – כהגדרתו בסעיף 17א;

"תקופת אי-כשירות ארעית" – תקופה שאינה עולה על 180 ימים שבמהלכה זקוק יוצא צבא בשירות סדיר לטיפול רפואי או אינו יכול לשרת בשירות סדיר מחמת חבלתו או מחלתו; תחילתה של תקופה זו ביום האבחון, וכל עוד הוא בלתי כשר ארעית לשירות.

(ב) חייל ימשיך בשירותו הסדיר עד תום תקופת אי-הכשרות הארעית, אלא אם כן הודיע לפקד בכתב כי אינו מעוניין שיחולו עליו הוראות סעיף זה בתקופת אי-הכשרות הארעית; הודיע החייל לפקד כאמור, יהיה רשאי להתנדב לצורך מתן טיפול רפואי לפי סעיף 17א.

(ג) נמצא חייל כשר לשירות במהלך תקופת אי-הכשרות הארעית, לא יחולו עליו עוד הוראות סעיף זה וצבא הגנה לישראל יפעל לשלבו בתפקיד שבו שירת לפני שנמצא בלתי כשר ארעית לשירות, והכול בכפוף לצורכי כוח האדם ובהתאם למצבו הרפואי.

(ד) נמצא חייל בלתי כשר לשירות במהלך תקופת אי-הכשרות הארעית, יהיה החייל רשאי להתנדב לצורך מתן טיפול רפואי לפי סעיף 17א ותקופת הטיפול כהגדרתו בסעיף האמור תימנה מתחילת תקופת אי-הכשרות הארעית.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו כל עוד החייל משרת בשירות סדיר, או עד תום תקופת אי-הכשרות הארעית, לפי המוקדם.

(ו) הוראות סעיף 17א(ב) ו-(3) יחולו לעניין חייל לפי סעיף זה.

#### זמן השירות לנעדר מן השירות

[תיקונים: התשמ"ז, התשמ"ט, התשס"ח (מס' 3), התשע"ה]

<sup>4</sup>. ראה אצילת הסמכות לפי סעיף זה ב"פ 4581, התשנ"ח עמ' 202.

<sup>5</sup>. ההגדרה "בלתי כשר לשירות" אינה בתוקף החל מיום 7.1.2020 [תיקון התשע"ט (מס' 2)].

18. (א) אדם שבתקופת שירותו הסדיר היה כלוא בשל עבירה על פי פסק דין של בית דין צבאי או של בית משפט אחר, או על פי פסק של קצין שיפוט בכיר, וכן אדם שנעדר מן השירות שלא כדין או שנעדר ברשות שהושגה בטענות כוזבות והורשע על כך כדין, ואם היתה לו זכות ערעור – לא ערער על ההרשעה או שערעורו על ההרשעה נדחה, אין רואים את תקופת כליאתו ואת תקופת העדרו לענין חישוב זמן השירות כתקופה שבה מלא חובת שירות סדיר, אלא אם כן הורה בית הדין הצבאי, בית המשפט או קצין השיפוט הבכיר הוראה אחרת.

(ב) לענין סעיף קטן (א), יראו כתקופת כליאה תקופה שבה אדם –

(1) ריצה עונש מאסר או מחבוס בפועל;

(2) נשא עונש מאסר בעבודת שירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, או בעבודה צבאית לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

(3) החוזק במוסד סגור לפי סימן ז' לפרק ו' לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ג) אדם שבתקופת שירותו הסדיר היה נתון במעצר למשך תקופה רצופה העולה על 14 ימים, על פי החלטה של בית דין צבאי או של בית משפט אחר, למעט מעצר פתוח על פי סעיף 244 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, וכן אדם שהיה מנוע מלשרת שירות תקין ביחידתו למשך תקופה רצופה העולה על 14 ימים, בשל פסק דין או החלטה של בית דין צבאי או של בית משפט אחר, ובכלל זה החלטה בדבר שחרור ממעצר בתנאים, אין רואים את התקופה שבה היה נתון במעצר או שבה היה מנוע מלשרת שירות תקין ביחידתו כאמור (בסעיף קטן זה – תקופת ההיעדרות), לענין חישוב זמן השירות, כתקופה שבה מלא חובת שירות סדיר, אלא אם כן הורה בית הדין הצבאי או בית המשפט הוראה אחרת; ואולם אם זוכה בדין, יראו את תקופת ההיעדרות, לענין חישוב זמן השירות, כתקופה שבה מלא חובת שירות סדיר, ובלבד שצירוף תקופת ההיעדרות ותקופת השירות ששירת בפועל לא יעלה על זמן השירות שהוא חייב בו.

(ד) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), אדם שבתקופת שירותו הסדיר הוכרז לפי פקודות הצבא כעריק, אין רואים את התקופה שבה נעדר מן השירות אשר בשלה הוכרז כעריק (בסעיף קטן זה – תקופת ההיעדרות), לענין חישוב זמן השירות, כתקופה שבה מלא חובת שירות סדיר; ואולם אם זוכה בדין לגבי ההיעדרות האמורה, יראו את תקופת ההיעדרות, לענין חישוב זמן השירות, כתקופה שבה מלא חובת שירות סדיר, ובלבד שצירוף תקופת ההיעדרות ותקופת השירות ששירת בפועל לא יעלה על זמן השירות שהוא חייב בו.

#### דין עונש שהוטל לאחר שחרור משירות

19. הורשע אדם כדין, ואם היתה לו זכות ערעור – לא ערער על ההרשעה או שערעורו על ההרשעה נדחה, לאחר שחרור משירות סדיר, בשל היעדרות מן השירות שלא כדין או בשל היעדרות ברשות שהושגה בטענות כוזבות, ובית הדין הצבאי או קצין השיפוט הבכיר לא הורה כי לענין חישוב זמן השירות יראו את תקופת ההיעדרות כתקופה שבה מלא אותו אדם חובת שירות סדיר, רשאי הפוקד לקרוא להתייבב להשלמת תקופת השירות הסדיר שהיה חייב בו לפי חוק זה אילו לא שוחרר.

#### תקופת הקריאה להתייבבות לשירות סדיר

[תיקונים: התש"ס (מס' 2), התשס"ד, התש"ע (מס' 2), התשע"ד]

20. (א) יוצא-צבא לא ייקרא להתייבב לשירות סדיר אלא אם כן הזמן שנקבע להתייבבות הוא תוך תקופות אלה:

(1) לגבי מי שהיה אזרח ישראלי או תושב קבוע בהגיעו לגיל שמונה עשרה – תוך עשרים וארבעה חדשים מיום שהגיע לגיל שמונה עשרה;

(2) לגבי מי שהיה לאזרח ישראלי או תושב קבוע לאחר הגיעו לגיל שמונה עשרה – תוך עשרים וארבעה חדשים מיום שהיה לאזרח או לתושב כאמור, אולם לא תוך ששה חדשים מאותו יום אלא אם כן הסכים לכך.

(1א) (בוטל).

(ב) יוצא-צבא שמועד התייבבותו לרישום, לבדיקה או לשירות ביטחון נדחה לפי בקשתו, בהתאם לסעיף 36 או בהתאם לסעיף 22ב או לפרק 1, מותר לקרוא לו להתייבב לשירות סדיר, אם המועד שנקבע להתייבבותו הוא תוך שנים עשר חדשים מיום תום תקופת הדחיה או תוך התקופה שנקבעה בסעיף קטן (א) לפי המאוחר.

(ג) במנין התקופות להתייבבות לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יבואו התקופות האלה:

(1) תקופה שחלפה עקב אי קיום חובה על פי דין על ידי מיועד לשירות ביטחון, לרבות אי התייבבותו של המיועד לשירות ביטחון לרישום או לבדיקת כושרו לשירות ביטחון, או סירובו להיבדק או להשלים את הבדיקות;

(2) תקופה שאורכה נקבעה בפקודות הצבא, אשר חלפה עקב טיפול בבקשתו של המיועד לשירות ביטחון, ושכללה עוכבה קריאתו להתייבבות לשירות סדיר;

(3) תקופה העולה על חודשיים, שבה שהה מיועד לשירות ביטחון מחוץ לישראל, בין בהיתר לפי סעיף 43 ובין שלא בהיתר.

(1א) נמצא מיועד לשירות ביטחון בלתי כשר ארעית לשירות, לא תבוא במנין התקופות להתייבבות לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) התקופה שנקבעה לענין זה בתקנות (להלן – תקופת אי כשירות); נמצא מיועד לשירות ביטחון בלתי כשר ארעית לשירות יותר מפעם אחת – לא יבוא במנין התקופות להתייבבות, כל תקופות אי הכשירות במצטבר.

(2א) חלפה התקופה לקריאה לשירות, רשאי פוקד לקרוא ליוצא צבא להתייבב לשירות סדיר, בתוך שנים עשר חודשים מתום התקופה לקריאה לשירות, ובלבד שממשך השירות שבו חייב יוצא הצבא, יופחת משך הזמן

שחלף מתום התקופה לקריאה לשירות; לענין סעיף קטן זה, "התקופה לקריאה לשירות" – התקופה שבה ניתן היה לקרוא ליוצא הצבא להתייבב לשירות סדיר לפי הוראות סעיפים קטנים (א) עד (1א).

(ד) סעיף קטן (א) לא יחול על מי שנקרא להתייבב לשירות סדיר לפי סעיף 6(ג) או (ד) או סעיף 19.

#### חובת הכשרה חקלאית

[תיקון התשמ"ז (מס' 2)]

21. (א) שר הבטחון רשאי, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, לקבוע בתקנות כי תקופה שלא תעלה על שנים עשר החדשים הראשונים לשירותו הסדיר של יוצא צבא תוקדש, לאחר אימונו צבאי ראשוני, להכשרה חקלאית או הכשרה חלוצית אחרת.

(ב) בתקנות כאמור רשאי שר הבטחון לקבוע גם את ענפי המשק שהכשרה בהם יראו כהכשרה חקלאית או הכשרה חלוצית אחרת, וכן את הסדרים והמשטר שינהגו בהכשרה כאמור.

#### שמירה על גרעינים התיישבותיים

[תיקון התשמ"ז (מס' 2)]

22. (א) שר הבטחון יתקין תקנות שתכליתן לשמור, תוך כדי ביצוע הוראות פרק זה, על שלמותם של גרעינים התיישבותיים.

(ב) הוראות סעיף 21 אין כוחן יפה לגבי חברים לגרעין התיישבותי שחלות עליו תקנות שהותקנו על-פי סעיף קטן (א), פרט לחברי גרעין כזה הנשלחים להתאמן או לשרת בתפקידים פיקודיים של שירות בטחון ובתנאי שמספרם, ביחס ליתר חברי הגרעין, לא יעלה על האחוז שנקבע בתקנות.

#### ישיבות הסדר

(תיקון התשע"ד)

222.א. (א) בסעיף זה -

"ישיבת הסדר" - ישיבה שמתקיימים בה לימודים תורניים, המיועדת למשרתים בשירות משולב והכלולה ברשימת ישיבות הסדר שגיבש לעניין זה שר הביטחון לפי סעיף קטן (ד);

"שירות משולב" - שירות סדיר המשלב פרק זמן או פרקי זמן של שירות צבאי פעיל ופרק זמן או פרקי זמן של לימוד בישיבת הסדר בתנאים של שירות בלא תשלום.

(ב) יוצא צבא רשאי לשרת בשירות משולב, ובלבד שהוא עומד בתנאים שנקבעו בפקודות הצבא ובקשתו אושרה על פיה הכללים שנקבעו בפקודות אלה.

(ג) תקופת השירות המשולב לא תפחת מתקופת השירות הסדיר שיוצא צבא חייב בה לפי חוק זה, בתוספת של 12 חודשים.

(ד) שר הביטחון יגבש את רשימת ישיבות הסדר בהתאם לאמות מידה שיקבע בתקנות; החלטת שר הביטחון בדבר הכללת ישיבת הסדר ברשימת הישיבות תיעשה בהתחשב בהמלצת ועד הישיבות בארץ ישראל או איגוד ישיבות ההסדר; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מיישיבה לפנות לשר הביטחון בבקשה להיכלל ברשימת ישיבות ההסדר.

(ה) רשימת ישיבות ההסדר תפורסם באתר האינטרנט של אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל ותופקד לעיון הציבור הפוקד את לשכות הגיוס האזוריות.

(ו) שר הביטחון יקבע את הכללים להפעלת השירות המשולב ואת אמות המידה לאישור בקשות לפי סעיף זה, ובלבד שפרק הזמן הכולל של שירות צבאי פעיל במסגרת השירות המשולב, לא יפחת מ-17 חודשים.

(ז) תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

#### דחיית שירות לתלמידי ישיבות גבוהות ציוניות

(תיקון התשע"ד)

222.ב. (א) בסעיף זה ובסעיפים 222 עד 222ה, "ישיבה גבוהה ציונית" - ישיבה או כולל שמתקיימים בהם לימודים תורניים והכלולים ברשימת הישיבות הגבוהות הציוניות שגיבש לעניין זה שר הביטחון לפי סעיף 222.

(ב) נוכח ההכרה בחשיבות לימוד התורה, רשאי שר הביטחון, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה גבוהה ציונית, לדחות, בצו, את מועד התייצבותו לשירות סדיר, אם מצא כי מתקיימים לגבי התנאים לדחיית שירות כאמור בסעיף 222גוראה לנכון לעשות כן בהתחשב בצורכי הביטחון ובהיקף הכוחות הסדירים.

(ג) צו דחיית שירות לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.

(ד) שר הביטחון רשאי לחזור ולתת למיועד לשירות ביטחון כאמור בסעיף קטן (ב) צו דחיית שירות לפי סעיף זה, עד הגיעו לגיל 23.

(ה) (1) על אף הוראות סעיף קטן (ד), שר הביטחון רשאי לחזור ולתת, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה גבוהה ציונית, צו דחיית שירות לפי סעיף זה לתקופות נוספות שלא יעלו על שנה כל אחת, עד הגיעו לגיל 26.

(2) מספר המבקשים שיינתן להם צו דחיית שירות לראשונה לפי סעיף קטן זה, בשנת גיוס מסוימת, לא יעלה על 300; בסעיף זה, "שנת גיוס" - שנה המתחילה ב-1 ביולי והמסתיימת ב-30 ביוני.

(3) עלה, בשנת גיוס מסוימת, מספר המבקשים לראשונה דחיית שירות לפי סעיף קטן זה על 300, ידחה שר הביטחון את מועד התייצבותם של 300 מבקשי דחיית שירות בלבד, בהתאם לאמות מידה שקבע.

(ו) בוטל או פקע תוקפו של צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף זה יחולו על המיועד לשירות ביטחון הוראות סעיף 13.

#### תנאים לדחיית שירות לתלמידי ישיבות גבוהות ציוניות

(תיקון התשע"ד)

222.ג. (א) לא יינתן צו דחיית שירות לפי סעיף 222 אלא למיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה גבוהה ציונית שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לומד בישיבה גבוהה ציונית לימודים תורניים, באופן סדיר, בהיקף שלא יפחת מ-45 שעות בשבוע, ובכולל - 40 שעות בשבוע, למעט בתקופות חופשה שקבע שר הביטחון;

(2) הוא לא עוסק בכל עיסוק נוסף על לימודיו בישיבה; בפסקה זו, "עיסוק" - עבודה שמקובל לקבל בעבודה שכן, בין שהיא נעשית בשכר ובין שנעשית שלא בשכר, ולרבות כל עיסוק אחר שקבע שר הביטחון;

(3) הוא קיים את חובותיו לפי חוק זה, ובכלל זה התייצב לרישום ולבדיקה רפואית לפי סעיפים 3 ו-5;

(4) הוא הצהיר, בתצהיר בכתב שנתיין לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (בחוק זה - פקודת הראיות), כי מתקיימים בו התנאים שבפסקאות (1) עד (3);

(5) ראש הישיבה שבה הוא לומד אישר, בתצהיר בכתב שנתיין לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, כי מתקיים במיועד לשירות ביטחון התנאי שבפסקה (1), והתחייב כי אם יחדל להתקיים במיועד לשירות ביטחון התנאי האמור, יודיע על כך לפוקד בתוך 21 ימים;

(6) תנאים מוקדמים נוספים שקבע שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) ביקש מיועד לשירות ביטחון לחזור ולקבל צו דחיית שירות לפי סעיף 22 ב, יצרף מחדש לכל בקשה כאמור תצהירים והתחייבות כאמור בסעיף קטן (א)(4) ו-(5).

#### רשימת הישיבות הגבוהות הציוניות

(תיקון התשע"ד)

222.ד. (א) שר הביטחון יגבש את רשימת הישיבות הגבוהות הציוניות בהתאם לאמות מידה שיקבע בתקנות, ובלבד שמתקיימים בישיבה כל אלה:

(1) מרבית תלמידיה הם בוגרי מוסד חינוך על-יסודי הנתון לפיקוחו של מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך;

(2) מתקיימים בה לימודים בהיקף שלא יפחת מ-45 שעות בשבוע, ובכולל - 40 שעות בשבוע;

(3) תנאים וכללים נוספים שקבע שר הביטחון באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

- (ב) החלטת שר הביטחון בדבר הכללת ישיבה גבוהה ציונית ברשימת הישיבות תיעשה בהתחשב בהמלצת איגוד הישיבות הגבוהות הציוניות; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מיישיבה לפנות לשר הביטחון בבקשה להיכלל ברשימת הישיבות הגבוהות הציוניות.
- (ג) רשימת הישיבות הגבוהות הציוניות תפורסם באתר האינטרנט של אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל ותופקד לעיון הציבור הפוקד את לשכות הגיוס האזוריות.
- (ד) שר הביטחון רשאי להסיר ישיבה מרשימת הישיבות הגבוהות הציוניות, לאחר שנתן לראש הישיבה הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניו, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:
- (1) ראש הישיבה אינו ממלא את חובותיו בהתאם להוראות סעיף 22(א)(5).
  - (2) חדל להתקיים בישיבה אחד מהתנאים בהתאם לאמות המידה שקבע שר הביטחון כאמור בסעיף קטן (א);
  - (3) התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות, לדעת שר הביטחון, את הסרתה מהרשימה.

#### דיווח לכנסת – ישיבות גבוהות ציוניות

(תיקון התשע"ד)

22ה. שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, לגבי השנה שחלפה, על עניינים אלה:

- (1) מספר צווי דחיית השירות משירות סדיר שניתנו לפי סעיף 22ב;
- (2) מספר המתייצבים לשירות סדיר בכלל, ומספר המתייצבים כאמור מקרב תלמידי הישיבות הגבוהות הציוניות בפרט;
- (3) נתונים בעניינים המפורטים בפסקאות (1) ו-(2) בהשוואה לשנים קודמות.

#### הבטחת השכלה יסודית

23. חייל המשרת בשירות סדיר ורמת השכלתו נמוכה מרמה של השכלה יסודית שנקבעה בתקנות, שלושה חדשים משירותו הסדיר יוקצו להקניית השכלה, באופן ובתנאים שנקבעו בתקנות; התקנות יותקנו בהסכמת שר החינוך והתרבות, לאחר התייעצות עם ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

#### שירות במשמר הגבול

(תיקון התשנ"ה (מס' 2))

24. (א) שר הביטחון, בהתייעצות עם שר המשטרה או עם מי שהוא הסמיך לכך<sup>6</sup>, רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא שנמצא כשר לשירות והוא באחד הגילים שמשמונה עשרה עד עשרים ותשע, ישרת במשמר הגבול שבמשטרת ישראל (להלן – משמר הגבול) כל תקופת השירות הסדיר שהוא חייב בה, או חלק ממנה, הכל כאמור בצו – בין שהתחיל בשירותו זה ובין אם לאו – ועליו להתייצב לשירות במשמר הגבול בהתאם לאמור בצו.

(ב) שירות במשמר הגבול לפי חוק זה, דינו לענין חוק זה, חוקים הנוגעים לחיילים משוחררים וחוקי השיקום כדין שירות סדיר, והוא כשאין הוראה מפורשת אחרת בחוק זה.

#### שירות ביחידות אחרות של משטרת ישראל

(תיקונים: התשנ"ה (מס' 2), התשנ"ח (מס' 2), התשע"ו (מס' 2), התשפ"ו)

24א.<sup>7</sup> (א) שר הביטחון, בהסכמת השר לביטחון הפנים, רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא שנמצא כשר לשירות והוא באחד הגילים שמשמונה עשרה עד עשרים ותשע, ישרת ביחידות של משטרת ישראל שאינן משמר הגבול, ושעיקר פעילותן הוא בטחון המדינה ותושביה (להלן – יחידות אחרות במשטרת ישראל).

- (ב) (1) יוצא-צבא, שהוצב לשרת ביחידות אחרות במשטרת ישראל, רשאי, משהודע לו על הצבתו, להביע את התנגדותו בפני הקצין שהודיע לו על כך, או בפני קצין מוסמך; הודעה כאמור תימסר לא יאחר מששה חודשים מיום הצבתו כאמור, ומשעשה כן – יוצב לשירות בצבא הגנה לישראל.
- (2) אין בהוראות פסקה (1) כדי לגרוע מזכותו של יוצא צבא שהוצב ביחידה אחרת במשטרת ישראל, להגיש בקשה בכלעת, בהתאם לפקודות הצבא, לעבור לשרת ביחידות צבא הגנה לישראל; עשה כן, תידון בקשתו ותישקל בדרך המקובלת בצבא.
- (3) בסעיף קטן זה, "קצין מוסמך" – קצין צבא שהוסמך לענין זה על ידי ראש אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל.
- (ג) מספר יוצאי הצבא שישירות ביחידות אחרות במשטרת ישראל ייקבע בידי שר הביטחון, בהסכמת השר לביטחון הפנים, ובאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת.
- (ד) דינו של יוצא-צבא המשרת ביחידות אחרות במשטרת ישראל, כדין יוצא-צבא המשרת במשמר הגבול והוראות סעיפים 24, 25 ו-26, יחולו עליו בשינויים המחוייבים.
- (ה) השר לביטחון לאומי ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשישה חודשים, על הצבת יוצאי צבא בשירות ביחידות אחרות במשטרת ישראל, ובכלל זה על מספר יוצאי הצבא ששובצו ביחידות אלה והיחידות שבהן שובצו.

#### שירות ביחידות ביטחוניות בשירות בתי הסוהר

(תיקונים: התשס"ה, התשס"ט (מס' 2))

24ב.<sup>8</sup> (בוטל).

<sup>6</sup>. ראו אצילת סמכויות ע"פ סעיף 24 ב"פ 4581, התשנ"ח, עמ' 202. תוקפו של הסעיף נקבע במקור ל-5 שנים החל מיום 10.8.95, והוארך ל-6 שנים (התש"ס), ל-7 שנים (התשס"א), ל-9 שנים (התשס"ב (מס' 2)), עד 31.12.05 [התשס"ד (מס' 2)], עד 31.12.07 [התשס"ו (מס' 2)], עד 30.6.08 (התשס"ח), עד 31.12.08 [התשס"ח (מס' 4)], עד 13.3.10 [התשס"ט (מס' 2)], עד 31.12.10 [התש"ע (מס' 3)], עד 30.6.11 (התשע"א), עד 15.11.11 [התשע"א (מס' 2)], עד 31.12.15 (התשע"ב), עד 31.12.18 [התשע"ו (מס' 2)], עד 31.12.21 [התשע"ט] עד 31.12.22 [התשפ"ב], עד 31.12.25 [התשפ"ג], עד 31.12.26 [התשפ"ו].

<sup>7</sup>. ראו אצילת סמכויות ע"פ סעיף 24 ב"פ 4581, התשנ"ח, עמ' 202. תוקפו של הסעיף נקבע במקור ל-5 שנים החל מיום 10.8.95, והוארך ל-6 שנים (התש"ס), ל-7 שנים (התשס"א), ל-9 שנים (התשס"ב (מס' 2)), עד 31.12.05 [התשס"ד (מס' 2)], עד 31.12.07 [התשס"ו (מס' 2)], עד 30.6.08 (התשס"ח), עד 31.12.08 [התשס"ח (מס' 4)], עד 13.3.10 [התשס"ט (מס' 2)], עד 31.12.10 [התש"ע (מס' 3)], עד 30.6.11 (התשע"א), עד 15.11.11 [התשע"א (מס' 2)], עד 31.12.15 (התשע"ב), עד 31.12.18 [התשע"ו (מס' 2)], עד 31.12.21 [התשע"ט] עד 31.12.22 [התשפ"ב], עד 31.12.25 [התשפ"ג], עד 31.12.26 [התשפ"ו].

<sup>8</sup>. תוקפו של סעיף 24 נקבע במקור (תיקון התשס"ה) ל-3 שנים החל ביום 14.2.05, והוארך עד 30.6.08 [התשס"ח (מס' 2)], עד 31.12.08 [התשס"ח (מס' 4)], עד 13.3.10 [התשס"ט], עד 24.5.10 [התשס"ט (מס' 2)], עד 31.12.10 [התש"ע (מס' 4)], עד 31.12.11 [התשע"א], עד 31.12.15 [התשע"ב (מס' 2)], עד 31.12.18 [התשע"ו (מס' 3)], עד 31.12.21 [התשע"ט], עד 31.12.22 [התשע"ב], עד 15.8.23 [התשפ"ג (מס' 2)]. בתיקון התשפ"ג (מס' 3) נקבע כי הוראות סעיף 24 לחוק יוסיפו לחול, אף לאחר 15.8.2023, על יוצא צבא שהוצב בשירות בתי הסוהר בתקופה האמורה, עד תום תקופת השירות שהוא חייב בה לפי חוק שירות ביטחון או עד יום 31.12.2024, לפי המוקדם.

## סמכויות וחובות של המשרת במשמר הגבול

(תיקון התשנ"ו)

25. (א) כל עוד יוצא-צבא משרת בהתאם לצו לפי סעיף 24(א), לא יראוהו לענין חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, והתקנות לפיו כחייל כמשמעותו בסעיף 1 לאותו חוק, ואולם סעיפים 250ב-ו-250ג לאותו חוק יחולו באופן שהסמכות הנתונה בהם לקצין משטרה צבאית שהינו קצין שיפוט בכיר תהא מסורה לקצין משטרה בכיר שמונה לענין זה על ידי המפקח הכללי של משטרת ישראל, וביצוע הבדיקות ייוחד לגילוי שימוש בסם מסוכן או החזקת סם מסוכן במשטרת ישראל.

(ב) דינו של יוצא-צבא המשרת כאמור הוא כדין שוטר בכל הנוגע לסמכויותיו וחובותיו, לרבות כללי המשמעת, ואולם -

- (1) לא יחולו עליו הוראות סעיף 10(2) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, בדבר הסמכות לשחררו או לפטרו, והוראות סעיפים 11, 12, 13 ו-18 עד 20 וכן הפרק הרביעי לפקודה האמורה;
- (2) שכרו יהיה כשכרו של יוצא-צבא המשרת שירות סדיר.

## המשך השירות הסדיר אחרי גמר השירות במשמר הגבול

26. יוצא-צבא ששירותו במשמר הגבול בא לידי גמר בהתאם לאמור בצו לפי סעיף 24(א) או עקב ביטולו של הצו, ותקופת השירות הסדיר שהיה חייב בה אלמלא הצו עדיין לא עברה, יהיה חייב בשירות סדיר עד תום התקופה האמורה.

## שירות מוכר

[תיקון התשנ"ה (מס' 2)]

26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" - שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הבטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והבטחון של הכנסת -

- (1) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד הבטחון ויחידות סמך של משרד הבטחון ומשרד ראש הממשלה שתכלית פעילותן היא בטחון המדינה ותושביה;
- (2) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים: עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל אם שוכנע שר הבטחון, בשים לב לנסיבות הענין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין, עם השר לקליטת העליה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש.
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שיעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.
- (ג) שר הבטחון<sup>9</sup> רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א) (2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.

(ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.

(ה) שר הבטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.

(ו) שר הבטחון ימציא לועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(תיקון התשע"ד)

## פרק ג'1: שילוב בוגרי ישיבות ומוסדות חינוך חרדיים<sup>11</sup>

(תיקון התשע"ד)

## סימן א': פרשנות ותחולה

### הגדרות - פרק ג'1

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26ב. בפרק זה -

"חוק שירות לאומי-אזרחי" - חוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014;

"יום התחילה" - י"ח באדר ב' התשע"ד (20 במרס 2014);

"ישיבה" - ישיבה או כולל שמתקיימים בהם לימודים תורניים והכלולים ברשימה שגיבש לענין זה שר הביטחון לפי סעיף 26כד;

"שירות לאומי-אזרחי", "שירות אזרחי-ביטחוני" ו"שירות אזרחי-חברתי" - כהגדרתם בחוק שירות לאומי-אזרחי;

"שנת גיוס" - שנה המתחילה ב-1 ביולי והמסתיימת ב-30 ביוני;

"תנאים לדחיית שירות" - התנאים המנויים בסעיף 26כג;

<sup>9</sup>. תוקפו של סעיף 24 נקבע במקור (תיקון התשס"ה) ל-3 שנים החל ביום 14.2.05, והוארך עד 30.6.08 [התשס"ח (מס' 2)], עד 31.12.08 [התשס"ח (מס' 4)], עד 13.3.10 [התשס"ט (מס' 1)], עד 24.5.10 [התשס"ט (מס' 2)], עד 31.12.10 [התש"ע (מס' 4)], עד 31.12.11 [התשע"א], עד 31.12.15 [התשע"ב (מס' 2)], עד 31.12.18 [התשע"ו (מס' 3)], עד 31.12.21 [התשע"ט], עד 31.12.22 [התשפ"ב], עד 15.8.23 [התשפ"ג (מס' 2)].

<sup>10</sup>. ראה אצילת הסמכות על פי סעיף זה ב"פ 4581, התשנ"ח, עמ' 202.

<sup>11</sup>. פרק ג'1 לחוק (סעיפים 26 - 26כט) בוטל בבג"צ 1877/14. תוקף הביטול נקבע בתחילה לשנה מיום 12.9.17, נדחה פעמים רבות ונקבע סופית ליום 31.7.23.

"תקופת ההסתגלות הראשונה" – התקופה שמיום התחילה עד יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020);  
"תקופת ההסתגלות השנייה" – התקופה שמיום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) עד יום י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023).

#### תחולה – פרק ג'1

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26ג. (א) הוראות פרק זה יחולו נוכח ההכרה בחשיבות לימוד התורה.

(ב) הוראות פרק זה יחולו כמפורט להלן:

- (1) מי שביום התחילה מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 22 שנים, יחולו עליו הוראות סעיפים 26ה עד 26ח;
- (2) מי שביום התחילה מלאו לו 22 שנים, יחולו עליו הוראות סעיפים 26ט ו-26י;
- (3) מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה, יחולו עליו הוראות סעיף 26יא;
- (4) מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות השנייה, יחולו עליו הוראות סעיף 26יח.

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

#### סימן ב': תקופת ההסתגלות הראשונה

#### תחולה – תקופת ההסתגלות הראשונה

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26ד. הוראות סימן זה יחולו בתקופת ההסתגלות הראשונה.

#### דחיית שירות לתלמיד ישיבה שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 22 שנים

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26ה. (א) שר הביטחון, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה וביום התחילה מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 22 שנים, רשאי לדחות, בצו, את מועד התייצבותו של המבקש לשירות סדיר, אם מצא כי מתקיימים לגבי התנאים לדחיית שירות, וראה לנכון לעשות כן בהתחשב בצורכי הביטחון ובהיקף הכוחות הסדירים.

(ב) צו דחיית שירות לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.

(ג) שר הביטחון רשאי לחזור ולתת למיועד לשירות ביטחון כאמור בסעיף קטן (א) צו דחיית שירות לפי סעיף זה, עד הגיעו לגיל 24.

(ד) נדחה שירותו של מיועד לשירות ביטחון לפי הוראות סעיף זה, מזמן לזמן, עד הגיעו לגיל 24, רשאי שר הביטחון לפטור אותו, בצו, מחובת שירות סדיר, ויחולו לגבי הוראות סעיף 26יב לעניין שילוב בתעסוקה.

(ה) (בוטל).

#### ביטול או פקיעת תוקף של צו דחיית שירות

(תיקון התשע"ד)

26ו. (א) בוטל צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף 26ה בשל אי-עמידה בתנאים לדחיית שירות, יחולו על המיועד לשירות ביטחון הוראות סעיף 13.

(ב) פקע תוקפו של צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף 26ה, ולא ביקש המיועד לשירות ביטחון להאריכו, יחולו עליו הוראות סעיף 13 אם טרם מלאו לו 21 שנים, והוראות סעיף 26ז – אם מלאו לו 21 שנים.

#### קריאה לשירות סדיר או הפניה לשירות לאומי-אזרחי

(תיקון התשע"ד)

26ז. (א) מיועד לשירות ביטחון שניתן לו צו דחיית שירות לפי פרק זה, ופקע תוקפו של הצו לאחר שמלאו לו 21 שנים, רשאי פוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשם בדיקת התאמתו לשרת בשירות ביטחון במקום ובזמן שהפוקד או מי שהוא הסמיך לכך קבע בצו; מי שנקרא להתייצב בצו לפי סעיף קטן זה חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו בצו כאמור.

(ב) מצא הפוקד כי המיועד לשירות ביטחון מתאים לשרת בשירות ביטחון, רשאי הוא, בצו, לקרוא לו להתייצב, בתוך התקופות הנזכרות בסעיף 20, לשירות סדיר, במקום ובזמן שקבע, בצו, הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך, והמיועד לשירות ביטחון חייב להתייצב כאמור.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), הפוקד רשאי, לאחר שבחן את כל אפשרויות הצבתו בשירות סדיר של המיועד לשירות ביטחון, להפנותו לשירות לאומי-אזרחי.

(ד) הסכים המיועד לשירות ביטחון להפנייתו לשירות לאומי-אזרחי, ידחה שר הביטחון, בצו, את מועד התייצבותו לשירות סדיר לצורך ביצוע השירות הלאומי-אזרחי; לא הסכים המיועד לשירות ביטחון להפנייתו כאמור, רשאי הפוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשירות סדיר ויחולו הוראות סעיף קטן (ב).

#### פטור משירות סדיר למי ששירת בשירות לאומי-אזרחי כאמור בסעיף 26ז

(תיקון התשע"ד)

26ח. (א) מי ששירת בשירות לאומי-אזרחי כאמור בסעיף 26ז וזניתן לו אישור על השלמת השירות לפי סעיף 12 לחוק שירות לאומי-אזרחי, יפטור אותו שר הביטחון, בצו, מחובת שירות סדיר.

(ב) הופסק השירות הלאומי-אזרחי של מיועד לשירות ביטחון לפי הוראות סעיף 23 לחוק שירות לאומי-אזרחי, רשאי הפוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשירות סדיר, ויחולו הוראות סעיף 26א(ב).

#### הוראות לעניין מי שמלאו לו 22 שנים

(תיקון התשע"ד)

26ט. (א) מיועד לשירות ביטחון שניתן לו צו דחיית שירות לפי חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002, והצו עמד בתוקפו ביום הפקיעה של החוק האמור ב"ג באב התשע"ב (1 באוגוסט 2012), וביום התחילה מלאו לו 22 שנים, רשאי הפוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשם בחינת שילובו בשירות סדיר או בשירות לאומי-אזרחי, במקום ובזמן שהפוקד או מי שהוא הסמיך לכך קבע בצו; מי שנקרא להתייצב בצו לפי סעיף קטן זה, חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו בצו כאמור.

(ב) בחר המיועד לשירות ביטחון להשתלב בשירות סדיר, רשאי הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך, בצו, לקרוא לו להתייצב במקום ובזמן שקבע

בצו, לשם בדיקת התאמתו לשרת בשירות ביטחון, והוא חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו בצו כאמור.

- (ג) מצא הפוקד כי המיועד לשירות ביטחון מתאים לשרת בשירות ביטחון, רשאי הוא, בצו, לקרוא לו להתייצב, בתוך תקופות הקריאה להתייצבות הנזכרות בסעיף 20, לשירות סדיר, במקום ובזמן שקבע, בצו, הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך, והוא חייב להתייצב במקום ובזמן שנקבעו בצו כאמור.
- (ד) מצא הפוקד כי המיועד לשירות ביטחון שבחר לשרת בשירות סדיר אינו מתאים לשרת בשירות ביטחון, לאחר שבחן את כל אפשרויות הצבתו של המיועד לשירות ביטחון בשירות סדיר, רשאי הוא, בצו, לקרוא לו להתייצב לשם בחינת שילובו בשירות לאומי-אזרחי.
- (ה) בחר המיועד לשירות ביטחון להשתלב בשירות לאומי-אזרחי, יפנה אותו הפוקד לשירות לאומי-אזרחי, ושר הביטחון ידחה, בצו, את מועד התייצבותו לשירות סדיר לשם ביצוע השירות הלאומי-אזרחי.
- (ו) בחר המיועד לשירות ביטחון שלא להשתלב בשירות סדיר או בשירות לאומי-אזרחי, רשאי שר הביטחון לפטור אותו, בצו, מחובת שירות סדיר, ויחולו לגביו הוראות סעיף 26 לעניין שילוב בתעסוקה.

#### **פטור משירות סדיר למי ששירת בשירות לאומי-אזרחי כאמור בסעיף 26** (תיקון התשע"ד)

26. (א) מי ששירת בשירות לאומי-אזרחי כאמור בסעיף 26 וניתן לו אישור על השלמת השירות לפי סעיף 12 לחוק שירות לאומי-אזרחי, יפטור אותו שר הביטחון, בצו, מחובת שירות סדיר.
- (ב) הופסק השירות הלאומי-אזרחי של מיועד לשירות ביטחון לפי הוראות סעיף 23 לחוק שירות לאומי-אזרחי, רשאי הפוקד, בצו, לקרוא לו להתייצב לשירות סדיר, ויחולו הוראות סעיף 26א(ב).

#### **הוראות לעניין מי שמלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה** (תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

- 26א. (א) שר הביטחון, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה שימלאו לו 18 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה, רשאי לדחות, בצו, את מועד התייצבותו של המבקש לשירות סדיר, אם מצא כי מתקיימים לגבי התנאים לדחיית שירות, וראה לנכון לעשות כן בהתחשב בצורכי הביטחון ובהיקף הכוחות הסדירים.
- (ב) צו דחיית שירות לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.
- (ג) שר הביטחון רשאי במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה לחזור ולתת למיועד לשירות ביטחון כאמור בסעיף קטן (א) צו דחיית שירות לפי סעיף זה, עד הגיעו לגיל 24.
- (ד) על מיועד לשירות ביטחון שמועד התייצבותו לשירות סדיר נדחה לפי סעיף זה, יחולו הוראות אלה:
- (1) מלאו לו 24 שנים במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה – רשאי שר הביטחון לפטור אותו בהגיעו לגיל האמור, בצו, מחובת שירות סדיר, ויחולו לגביו הוראות סעיף 26 לעניין שילוב בתעסוקה;
- (2) לא מלאו לו 24 שנים עד תום תקופת ההסתגלות הראשונה – יחולו עליו, בתום תקופת הצו האחרון לדחיית שירות שניתן לפי סעיף זה, הוראות סימן ה'.
- (ה) בוטל צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף זה או פקע תוקפו, יחולו הוראות סעיף 26.

(תיקון התשע"ד)

#### **סימן ג': שילוב בתעסוקה**

#### **שילוב בתעסוקה** (תיקון התשע"ד)

- 26ב. (א) לשם קידום שילובם של בוגרי הישיבות בתעסוקה, רשאי עובד משרד הכלכלה ששר הכלכלה<sup>12</sup> הסמיכו לכך לקבל מפוקד או מאדם מטעמו מידע שיש בידיו לגבי מי ששר הביטחון פטר אותו מחובת שירות סדיר לפי סעיף 26ה(ד) או 26ט(ו) (בסעיף זה – מקבל פטור); מידע כאמור יימסר למטרת פנייה של משרד הכלכלה או של מפעיל למקבל הפטור, ובלבד שלא יועבר למפעיל מספר הזהות של מקבל הפטור; עובד משרד הכלכלה יבקש מפוקד מידע לפי פסקה זו רק לתכלית האמורה ובמידה שנדרש.
- (ב) מידע יועבר לפי הוראות סעיף קטן (א) באופן מאובטח בהתאם לנהלים שייקבעו במשרד הכלכלה.
- (ג) מקבל פטור שמידע לגביו הועבר לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לדרוש שהמידע האמור יימחק ולא יישמר; דרש מקבל פטור כאמור, ימחק עובד משרד הכלכלה או המפעיל את המידע.
- (ד) לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו לפי סעיף קטן (א) ולא יעשה בו כל שימוש אלא לתכלית האמורה באותו סעיף קטן.
- (ה) בסעיף זה –
- "מידע" – מספר זהות, שם פרטי ושם משפחה, מען למשלוח דואר ומספר טלפון קווי ונייד;
- "מפעיל" – מי שמפעיל או מקיים מטעם משרד הכלכלה מרכז תעסוקה או פעילות להכוונה תעסוקתית.

#### **הכשרה תעסוקתית מיועדת** (תיקון התשע"ד)

- 26ג. על אף האמור בסעיף 26כג, בתקופה שבה מיועד לשירות ביטחון שניתן לו צו דחיית שירות לפי פרק זה נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת, יופחת מהיקף השעות כאמור בסעיף 26כג(א)(1), מספר השעות שבחן הוא נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת, ולכל היותר 15 שעות בשבוע; בסעיף זה –

"הכשרה תעסוקתית מיועדת" – השכלה או הכשרה שאישר שר הכלכלה<sup>13</sup>, המיועדת לקידום שילובם המקצועי בתעסוקה של תלמידי ישיבה ששירותם נדחה לפי הוראות פרק זה, לרבות פעילות הכוונה מקצועית;

"השכלה" – לימודי תכנית היסוד כמשמעותה בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, כולה או חלקה, או השכלה אחרת שאישר שר הכלכלה<sup>14</sup> על פי

<sup>12</sup>. סמכויות שר הכלכלה הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

<sup>13</sup>. סמכויות שר הכלכלה הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

<sup>14</sup>. סמכויות שר הכלכלה הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

אמות מידה שקבעו בשנים 1958-1958. ובלבד שהלימודים אינם לקראת תואר מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.

## דיווח לכנסת - שילוב בתעסוקה

(תיקון התשע"ד)

26. יד. שר הכלכלה<sup>15</sup> ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה, על השפעות יישום הוראות סימן זה על שילוב בוגרי ישיבות בתעסוקה.

(תיקון התשע"ד)

### סימן ד': יעדי גיוס

#### יעדי גיוס בתקופת ההסתגלות הראשונה ובתקופת ההסתגלות השנייה

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26טו. (א) בסימן זה -

"בוגר מוסד חינוך חרדי" - מי שלמד בין גיל 14 לגיל 18, שנתיים לפחות, במוסד חינוך שהוא אחד מאלה:

- (1) מוסד חינוך תרבותי ייחודי, כהגדרתו בחוק מוסדות תרבותיים ייחודיים, התשס"ח-2008, המיועד לקבוצת האוכלוסייה המפורטת בפסקה (1) להגדרה "קבוצה תרבותית ייחודית" בחוק האמור;
- (2) מוסד לימודי חרדי או חלק ממוסד לימודי המיועד לתלמידים חרדים, שקבע, בצו, שר הביטחון, בהתייעצות עם שר החינוך או עם שר הכלכלה<sup>16</sup>, לפי העניין, ובאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת;
- "מתגייס בפועל" - מי שהחל לשרת בשירות סדיר או בשירות לאומי-אזרחי, בשנת גיוס מסוימת;
- "הצוות" - הצוות הבין-משרדי שהוקם לפי הוראות סעיף 26טו.

(ב) הממשלה תפעל, בתקופת ההסתגלות הראשונה ובתקופת ההסתגלות השנייה, להגדלה הדרגתית של מספר המתגייסים בפועל לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי (בסעיף זה - גיוס לשירות) מקרב תלמידי הישיבות ובוגרי מוסדות החינוך החרדים.

(ג) לשם הגדלה הדרגתית של מספר המתגייסים, תחליט הממשלה, בין השאר, על יעדים שנתיים של גיוס לשירות, בתקופת ההסתגלות הראשונה ובתקופת ההסתגלות השנייה, ועל אופן השגתם; היעדים השנתיים יכללו -

- (1) יעד שנתי לגיוס לשירות סדיר שייקבע בשים לב להמלצת שר הביטחון;
  - (2) יעד שנתי לגיוס לשירות לאומי-אזרחי, בחלוקה לשירות אזרחי-ביטחוני ושירות אזרחי-חברתי שייקבע בשים לב להמלצת השרה הממונה על חוק שירות לאומי-אזרחי (בפרק זה - השר הממונה);
  - (3) יעד שנתי מצטבר, הכולל את היעדים השנתיים המפורטים בפסקאות (1) ו-(2) (בסעיף זה - יעד שנתי כולל).
- (ג1) בקביעת אופן השגתם של היעדים השנתיים כאמור בסעיף קטן (ג), תיתן הממשלה את דעתה לתכניות הרב-שנתיות שגיבש הצוות לפי סעיף 26טו.

(ד) בקביעת יעדי הגיוס תיתן הממשלה את דעתה גם למספר המיועדים לשירות ביטחון שנתי להם צו דחיית שירות לפי סעיף 26כ(ב) עד הגיעם לגיל 26, ולמספר יוצאי הצבא שנתי להם פטור לפי סעיף 26ה(ד) או 26טו(ו).

(ה) יעדי הגיוס יעלו מדי שנת גיוס, ובלבד שהיעד השנתי הכולל לשנת הגיוס שתחילתה בחודש יולי 2013, לא יפחת מ-3,300 מתגייסים לשירות. (ו) עלה על 1,000, בשנת גיוס מסוימת, מספר המתגייסים לשירות סדיר עד גיל 20 כלוחמים, יראו, לעניין יעדי הגיוס, כל שני מתגייסים נוספים עד גיל 20 כלוחמים, כשלושה; לעניין זה, "לוחם" - כהגדרתו בפקודת הצבא.

#### הקמת צוות בין-משרדי לקידום עמידה ביעדי הגיוס

(תיקון התשע"ו)

26טו. הממשלה תקים, בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 21), התשע"ו-2015 (בפרק זה - תיקון מס' 21), צוות בין-משרדי, בראשות המנהל הכללי של משרד הביטחון, שחבריו יהיו:

- (1) ראש המועצה הלאומית לכלכלה הפועלת לפי החלטת הממשלה מספר 430 מיום י"ז באלול התשס"ו (10 בספטמבר 2006);
- (2) הממונה על התקציבים במשרד האוצר;
- (3) המנהל הכללי של משרד הכלכלה;
- (4) המנהל הכללי של משרד החינוך;
- (5) המנהל הכללי של הרשות לשירות לאומי-אזרחי;
- (6) נציג בכיר מטעם ראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל;
- (7) נציג היועץ המשפטי לממשלה.

#### תפקידי הצוות

(תיקון התשע"ו)

26טו. (א) הצוות יגבש תכנית רב-שנתית לתקופת ההסתגלות הראשונה הכוללת אמצעים שיקדמו את העמידה ביעדי הגיוס לשירות סדיר ולשירות לאומי-אזרחי שנקבעו לפי סעיף 26טו; לשם כך רשאי הצוות, בין השאר, להציע תיקוני חקיקה ולהמליץ על שימוש בתכניות קיימות שהן בתחומי האחריות של משרדי הממשלה, לרבות תכניות המעוגנות בהחלטות הממשלה, בהוראות תקנות כספים ומשק (תכ"מ) של החשב הכללי במשרד האוצר ובמבחי תמיכות.

(ב) הצוות יגיש את התכנית כאמור בסעיף קטן (א), לשר הביטחון ולשר הממונה, לא יאוחר מתום 120 ימים מיום תחילתו של תיקון מס' 21; שר הביטחון יגבש הצעת החלטה, בהסכמת השר הממונה, בהתאם לתכנית שהוגשה לו כאמור ויביאה לאישור הממשלה לא יאוחר מ-40 ימים מיום שהוגשה לו התכנית; לא הגיע שר הביטחון להסכמה עם השר הממונה בעניין הצעת ההחלטה כאמור, בתוך 30 ימים מיום שהוגשה לו התכנית, יגיש שר הביטחון את הצעת ההחלטה לממשלה ויביא בדברי ההסבר להצעה את עמדת השר הממונה.

<sup>15</sup>. סמכויות שר הכלכלה הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

<sup>16</sup>. כותרת פרק ד' וסעיפים 28, 29 ו-32 - בטלים החל מיום 1.1.2010. ראו תיקון התשס"ח (מס' 3) וכן הוראות תחולה מפורטות בסעיף 49(ב) לתיקון.

- (ג) שישה חודשים לפני תום תקופת ההסתגלות הראשונה, ישלים הצוות את גיבושה של תכנית רב-שנתית לתקופת ההסתגלות השנייה; על התכנית הרב-שנתית כאמור יחולו הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים, והיא תגובש בהתחשב, בין השאר, במידת העמידה ביעדי הגיוס בתקופת ההסתגלות הראשונה וביעילותם של האמצעים שננקטו בהתאם לתכנית הרב-שנתית שגובשה לפי סעיף קטן (א).
- (ד) הצוות יגיש את התכנית כאמור בסעיף קטן (ג) לשר הביטחון ולשר הממונה, לא יאוחר משישה חודשים לפני תום תקופת ההסתגלות הראשונה; שר הביטחון יגבש הצעת החלטה, בהסכמת השר הממונה, בהתאם לתכנית שהוגשה לו כאמור ויביאה לאישור הממשלה לא יאוחר מ-40 ימים מיום שהוגשה לו התכנית; לא הגיע שר הביטחון להסכמה עם השר הממונה בעניין הצעת ההחלטה כאמור, בתוך 30 ימים מיום שהוגשה לו התכנית, יגיש שר הביטחון את הצעת ההחלטה לממשלה ויביא בדברי ההסבר להצעה את עמדת השר הממונה.
- (ה) הצוות יערוך מעקב מתמיד אחרי שום החלטות הממשלה שהתקבלו לפי סעיף 26טו(ג) במהלך תקופת ההסתגלות הראשונה ותקופת ההסתגלות השנייה.
- (ו) הצוות ידווח לשר הביטחון ולשר הממונה, אחת לשנה, על ביצוע הוראות סעיף זה ובכלל זה על אמצעי המעקב שננקטו.

#### **הודעות בדבר מספר המתגייסים לשירות סדיר והמשרתים בשירות לאומי – אזרחי**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

- 26טז. (א) שר הביטחון יודיע לממשלה בתום כל שנת גיוס על מספר המתגייסים לשירות סדיר מקרב תלמידי הישיבות ובוגרי מוסדות החינוך החרדיים באותה שנת גיוס, ויפרסם על כך הודעה ברשומות לא יאוחר מ-5 ביולי.
- (ב) השר הממונה יודיע לממשלה בתום כל שנת גיוס על מספר המשרתים בשירות לאומי-אזרחי שהחלו לשרת באותה שנת גיוס, ויפרסם על כך הודעה ברשומות לא יאוחר מ-5 ביולי.
- (ג) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), עד 5 בינואר בכל שנה תימסר לממשלה הודעה כמפורט להלן, והממשלה תפרסם על כך הודעה ברשומות לא יאוחר מ-15 בינואר:
- (1) הודעת שר הביטחון על מספר המתגייסים לשירות סדיר, לפי פרק זה, בששת החודשים הראשונים של שנת הגיוס;
- (2) הודעת השר הממונה על מספר המשרתים בשירות לאומי-אזרחי בששת החודשים הראשונים של שנת הגיוס.
- (תיקון: התשע"ד)

#### **סימן ה': תקופת הקבע**

##### **תחולה – תקופת הקבע**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26יז. הוראות סימן זה יחולו בתקופת ההסתגלות השנייה.

##### **דחיית שירות למיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

- 26יח. (א) שר הביטחון, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה, רשאי לדחות, בצו, את מועד התייצבותו של המבקש לשירות סדיר, אם מצא כי מתקיימים לגביו התנאים לדחיית שירות, וראה לנכון לעשות כן בהתחשב בצורכי הביטחון ובהיקף הכוחות הסדירים.
- (ב) צו דחיית שירות לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.
- (ג) שר הביטחון רשאי במהלך תקופת ההסתגלות השנייה לחזור ולתת למיועד לשירות ביטחון כאמור בסעיף קטן (א) צו דחיית שירות לפי סעיף זה, עד הגיעו לגיל 21.
- (ד) מלאו למיועד לשירות ביטחון 21 שנים במהלך שנת גיוס וביקש המיועד לשירות ביטחון לדחות את התייצבותו לשירות סדיר, רשאי שר הביטחון לדחות את מועד התייצבותו של המבקש עד תום שנת הגיוס, בכפוף להוראות סעיף קטן (א); לא ביקש המיועד לשירות ביטחון לדחות את מועד התייצבותו כאמור, יחולו עליו הוראות סעיף 26יז.
- (ה) בוטל צו דחיית שירות לפי סעיף זה בשל אי-עמידה בתנאים לדחיית השירות או פקע תוקפו של צו דחיית שירות לפי סעיף זה ולא ביקש מיועד לשירות ביטחון להאריך, יחולו על המיועד לשירות ביטחון הוראות סעיף 13.

##### **תחולת סעיפים בשים לב לעמידה ביעדי גיוס**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

- 26יט. מיועד לשירות ביטחון ששירותו נדחה בתקופת ההסתגלות הראשונה בצו לפי סעיף 26יא וחלות עליו הוראות סעיף קטן (ד) (2) של הסעיף האמור, בין שניתן לגביו צו דחיית שירות נוסף לפי סעיף 26יח ובין שלא ניתן, ומלאו לו 21 שנים, יחולו עליו בשנת הגיוס שלאחר תום תקופת הצו האחרון לדחיית שירות שניתן לפי הסעיפים האמורים, הוראות אלה:
- (1) הושגו יעדי גיוס באותה שנת גיוס – יחולו עליו הוראות סעיף 26כ;
- (2) לא הושגו יעדי גיוס באותה שנת גיוס – יחולו עליו הוראות סעיף 26יז לעניין קריאה לשירות סדיר או הפניה לשירות לאומי-אזרחי, בכפוף להוראות סעיף 26כא(ד) לגבי מועד הפעלת סמכויותיו של הפוקד.

##### **הוראות לעניין עמידה ביעדי גיוס**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

- 26כ. (א) הושגו יעדי הגיוס שעליהם החליטה הממשלה בשנת גיוס מסוימת החל משנת הגיוס שתחילתה בחודש יולי 2019, רשאי שר הביטחון להמשיך ולדחות, בצו, את מועד התייצבותו לשירות סדיר של מיועד לשירות ביטחון שמתקיים בו האמור בסעיף 26יט רישא, באותה שנת גיוס, עד הגיעו לגיל 26, אף אם לא הושגו יעדי הגיוס בשנות הגיוס שלאחר אותה שנת גיוס והכול במהלך תקופת ההסתגלות השנייה.
- (ב) מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה ששירותו נדחה לפי סעיף קטן (א), עד הגיעו לגיל 26, רשאי שר הביטחון לפטור אותו, בצו, מחובת שירות סדיר.
- (ג) (1) בוטל צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף זה בשל אי-עמידה בתנאים לדחיית שירות, יחולו על המיועד לשירות ביטחון הוראות סעיף 13.
- (2) פקע תוקפו של צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף זה, ולא ביקש המיועד לשירות ביטחון להאריך, יחולו עליו הוראות סעיף 26יז.

##### **הוראות לעניין אי-עמידה ביעדי גיוס**

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26כא. (א) לא הושג יעד גיוס שנתי שעליו החליטה הממשלה בשנת גיוס מסוימת, החל משנת הגיוס שתחילתה בחודש יולי 2019, לא יחולו הוראות סעיף 26 מתחילת אותה שנת גיוס ואילך.

(ב) מי שמתקיים בו האמור בסעיף 26 ירשה באותה שנת גיוס ואילך, יחולו עליו הוראות סעיף 26(2).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סעיף 26 ימשיכו לחול על מי שמתקיים בו האמור בסעיף 26 ירשה בשנים שקדמו לאותה שנת גיוס וניתן לו צו דחיית שירות לפי סעיף 26.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יפעיל הפוקד את סמכויותיו לפי סעיף 26 עד ליום 1 בינואר שלאחר תום שנת הגיוס שבה לא הושג יעד שנתי אלא לגבי מי שבאותה תקופה פקע תוקפו של צו דחיית שירות שניתן לו ולא ביקש להאריך; התקופה האמורה בסעיף קטן זה לא תבוא במניין החודשים לפי סעיף 20(ב).

#### סמכויות שר הביטחון באין עמידה ביעדים

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26כב. (א) על אף הוראות סעיף 26א, לבקשת מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה שאינה ישיבה גבוהה ציונית, שפוקד רשאי לקרוא לו להתייצב לפי סעיף 26, רשאי שר הביטחון לדחות, בצו, את מועד התייצבותו לשירות סדיר, אם מצא כי מתקיימים לגביו התנאים לדחיית שירות וראה לנכון לעשות כן בהתחשב בצורכי הביטחון ובהיקף הכוחות הסדירים.

(ב) צו דחיית שירות לפי סעיף זה יינתן לתקופה שלא תעלה על שנה.

(ג) שר הביטחון רשאי במהלך תקופת ההסתגלות השנייה לחזור ולתת למיועד לשירות ביטחון כאמור בסעיף קטן (א) צו דחיית שירות לפי סעיף זה, עד הגיעו לגיל 26.

(ד) שר הביטחון יחליט על מספר המיועדים לשירות ביטחון שיינתן להם צו דחיית שירות לפי סעיף זה בכל שנת גיוס, בשים לב ליעד השנתי הכולל לגיוס שקבעה הממשלה לפי סעיף 26טו.

(ה) (בוטל).

(ו) נדחה שירותו של מיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה לפי הוראות סעיף זה, מזמן לזמן, עד הגיעו לגיל 26, רשאי שר הביטחון לפטור אותו, בצו, מחובת שירות סדיר.

(ז) פקע תוקפו של צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף זה בטרם הגיע המיועד לשירות ביטחון לגיל 26, ולא הוראך, יחולו על המיועד לשירות ביטחון הוראות סעיף 26, ואם בוטל צו דחיית השירות בשל אי-עמידה בתנאים לדחיית שירות – יחולו הוראות סעיף 13.

(תיקון התשע"ד)

#### סימן ו': הוראות כלליות לעניין דחיית שירות

##### תנאים לדחיית שירות

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26כג. (א) לא יינתן צו דחיית שירות לפי פרק זה אלא למיועד לשירות ביטחון שהוא תלמיד ישיבה שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא לומד בישיבה לימודים תורניים, באופן סדיר, בהיקף שלא יפחת מ-45 שעות בשבוע, ובכולל – 40 שעות בשבוע, למעט בתקופות חופשה שקבע שר הביטחון;

(2) הוא לא עוסק בכל עיסוק נוסף על לימודיו בישיבה; ואולם בתקופת ההסתגלות הראשונה, ובתקופת ההסתגלות השנייה – לגבי מי שסעיף 26 חל עליו, רשאי תלמיד ישיבה נשוי שמלאו לו 22 שנים, לעסוק בעיסוק נוסף על לימודיו בישיבה, ובלבד שלא יעסוק בעיסוק כאמור בשעות הלימודים בישיבה כאמור בפסקה (1); בפסקה זו, "עיסוק" – עבודה שמקובל לקבל בעבורה שכר, בין שהיא נעשית בשכר ובין שנעשית שלא בשכר, למעט הכשרה תעסוקתית מיועדת להגדרתה בסעיף 26ג, ולרבות כל עיסוק אחר שקבע שר הביטחון;

(3) הוא קיים את חובותיו לפי חוק זה, ובכלל זה התייצב לרישום ולבדיקה רפואית לפי סעיפים 3 ו-5;

(4) הוא הצהיר, בתצהיר בכתב שניתן לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, כי מתקיימים בו התנאים שבפסקאות (1) עד (3);

(5) ראש הישיבה שבה הוא לומד אישר, בתצהיר בכתב שניתן לפי סעיף 15 לפקודת הראיות, כי מתקיים במיועד לשירות ביטחון התנאי שבפסקה (1) והתחייב כי אם יחדל להתקיים במיועד לשירות ביטחון התנאי האמור, יודיע על כך לפוקד בתוך 21 ימים;

(6) תנאים מוקדמים נוספים שקבע שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

(ב) ביקש מיועד לשירות ביטחון לחזור ולקבל צו דחיית שירות לפי פרק זה, יצרף מחדש לכל בקשה כאמור תצהירים והתחייבות כאמור בסעיף קטן (א) ו-5.

##### רשימת הישיבות

(תיקון התשע"ד)

26כד. (א) שר הביטחון יגבש את רשימת הישיבות לעניין פרק זה, בהתאם לאמות מידה שיקבע בתקנות; החלטת שר הביטחון בדבר הכללת ישיבה ברשימה תיעשה בהתחשב בהמלצת ועד הישיבות בארץ ישראל; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מיישיבה לפנות לשר הביטחון בבקשה להיכלל ברשימת הישיבות.

(ב) רשימת הישיבות תפורסם באתר האינטרנט של אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל ותופקד לעיון הציבור הפוקד את לשכות הגיוס האזוריות.

(ג) שר הביטחון רשאי להסיר ישיבה מרשימת הישיבות, לאחר שנתן לראש הישיבה הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו, אם מצא כי התקיים אחד מאלה:

(1) שיעור מסוים מקרב תלמידי הישיבה שהם מיועדים לשירות ביטחון, אינו מתייצב לרישום ולבדיקה רפואית לפי סעיפים 3 ו-5; שר הביטחון יקבע את השיעור האמור;

(2) ראש הישיבה אינו ממלא את חובותיו בהתאם להוראות סעיף 26כג(א);

(3) חדל להתקיים בישיבה אחד מהתנאים בהתאם לאמות המידה שקבע שר הביטחון כאמור בסעיף קטן (א);

(4) התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות, לדעת שר הביטחון, את הסרתה מהרשימה.

(ד) שר הביטחון יקבע בתקנות הוראות לעניין תלמידי ישיבה שהוסרה מרשימת הישיבות ושעומדים בתנאים לדחיית שירות.

26כ. לא ייפגע מעמדה ושילובה של יוצא צבא אישה בשירות ביטחון בשל שירותם של בוגרי ישיבות ומוסדות חינוך חרדיים בשירות ביטחון לפי פרק זה.

#### שמירה על אורח חיים

(תיקון התשע"ד)

26כז. צבא הגנה לישראל יפעל לאפשר שמירה על אורח חייו של מי שהתגייס לשירות סדיר לפי פרק זה.

#### תקנות - פרק ג'

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26כז. שר הביטחון, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראות פרק זה, ובכלל זה תקנות בעניינים אלה:

- (1) הדרכים והמועדים להגשת בקשות לפי פרק זה;
- (2) תנאים מוקדמים להגשת בקשות לפי פרק זה;
- (3) (נמחקה);
- (4) התנאים והכללים להכללה ברשימת הישיבות לפי סעיף 26כד.

#### דיווח לכנסת - פרק ג'

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

26כח. (א) שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, לגבי שנת הגיוס שחלפה, בעניינים אלה:

- (1) מספר המתייצבים לשירות סדיר בכלל, ומספר המתייצבים כאמור מקרב בוגרי הישיבות ומוסדות החינוך החרדיים בפרט;
  - (2) מספר צווי דחיית השירות וצווי הפטור משירות סדיר שניתנו לפי פרק זה;
  - (3) נתונים בעניינים המפורטים בפסקאות (1) ו-(2) בהשוואה לשנים קודמות;
  - (3א) ביצוע הוראות סעיף 26טו, לרבות התכניות הרב-שנתיות שגיבש הצוות ואמצעי המעקב שנקטו לפי אותו סעיף, וכן החלטות הממשלה שהתקבלו בהתאם להוראות סעיף 26 טו(ג);
  - (4) השפעת יישומן של הוראות פרק זה על השירות בשירות ביטחון, לרבות בכל הנוגע למעמדן ולשילובן של נשים בשירות ביטחון; דיווח לפי פסקה זו יימסר גם לוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי של הכנסת;
  - (5) מסלולי שירות המותאמים לשירותם של בוגרי ישיבות ומוסדות חינוך חרדיים, שנפתחו או הורחבו.
- (ב) ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תקיים אחת לשנה דיון בדיווחים שהתקבלו לפי סעיף קטן (א), לשם מעקב על ביצוע ההוראות לפי פרק זה.

#### הוראות לעניין פקיעת תוקפו של חוק שירות לאומי-אזרחי

(תיקון התשע"ד)

26כט. פקע תוקפו של חוק שירות לאומי-אזרחי לפי הוראות סעיף 36 לחוק האמור, לא יהיה רשאי עוד פוקד להפנות לשירות לאומי-אזרחי מיועד לשירות ביטחון שהפוקד קרא לו להתייצב לפי הוראות פרק זה.

#### פרק ד': שירות מילואים

[תיקון התשס"ח (מס' 3)]

27 - 33ד. (בוטל).

#### פרק ה': הוראות כלליות

[תיקון התשס"ח (מס' 3)]

34. (בוטל).

#### תחולת החוק הצבאי

[תיקונים: התשס"ט, התשס"ח (מס' 3)]

35. (א) יוצא-צבא החייב להתייצב לשירות סדיר, רואים אותו, לענין חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, כמי שנמנה עם הכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל מן הזמן שנקבע בצו להתייצבות; לא התייצב, ללא צידוק מספיק, רואים אותו כאילו באותו זמן עזב את השירות שלא ברשות.

(ב) (בוטל).

#### סמכות לפטור משירות ולדחות שירות

(תיקון התשס"ז)

36. שר הביטחון<sup>17</sup> רשאי בצו, אם ראה לעשות כן מטעמים הקשורים בהיקף הכוחות הסדירים או כוחות המילואים של צבא-הגנה לישראל, או מטעמים הקשורים בצרכי החינוך, ההתיישבות הבטחונית או המשק הלאומי, או מטעמי משפחה או מטעמים אחרים -

- (1) לפטור יוצא-צבא או מיועד לשירות ביטחון שאינו יוצא צבא מחובת שירות סדיר, או להפחית את תקופת שירותו;
- (2) לפטור יוצא-צבא מחובת שירות מילואים לתקופה מסוימת או לחלוטין;
- (3) לפי בקשת יוצא-צבא או מיועד לשירות בטחון שאינו יוצא-צבא, לדחות בצו, לתקופה שיקבע בו, את מועד ההתייצבות שנקבע לאותו אדם לפי חוק זה לרישום, לבדיקה רפואית או לשירות בטחון או להמשך שירות זה אם כבר החל בשירות.

#### פטור משירות מחמת גיל

[תיקונים: התשס"ח (מס' 3), התש"ע (מס' 2)]

<sup>17</sup>. ראה אצילת סמכויות עפ"י סעיף זה ב"פ 4581, התשנ"ה, עמ' 202.

36א.18 (א) יוצא צבא שאינו קצין ושמלאו לו ארבעים שנים יהיה פטור מחובת שירות ביטחון.

(ב) יוצא צבא שהוא קצין ושמלאו לו ארבעים וחמש שנים יהיה פטור מחובת שירות ביטחון.

(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) שר הביטחון רשאי לקבוע, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מקצועות או תפקידים שיוצא צבא הנמנה עמם יהיה זכאי לפטור מחובת שירות ביטחון רק אם מלאו לו ארבעים ותשע שנים; ואולם אם מלאו לו ארבעים שנים או ארבעים וחמש שנים, לפי העניין, לא ייקרא לשירות מילואים אלא בתפקידו או במקצועו; צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים בכל פעם.

(ד) לעניין סעיף זה, יראו יוצא צבא כמי שמלאו לו ארבעים שנים, ארבעים וחמש שנים או ארבעים ותשע שנים, לפי העניין, בתום השנה הקלנדרית שבה הגיע לגיל האמור.

#### העלאת גיל הפטור - חרבות ברזל

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

136א. (א) על אף האמור בסעיף 36א, בתקופה שמיום כ"א באדר א' התשפ"ד (1 במרץ 2024) ועד יום כ"ד בסיוון התשפ"ד (30 ביוני 2024) (להלן - תקופת העלאת גיל הפטור), יקראו את סעיף 36א בשינויים אלה:

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "ארבעים" יבוא "ארבעים ואחת";
  - (2) בסעיף קטן (ב), במקום "ארבעים וחמש" יבוא "ארבעים ושש";
  - (3) בסעיף קטן (ג), במקום "ארבעים ותשע שנים; ואולם אם מלאו לו ארבעים שנים או ארבעים וחמש שנים" יבוא "חמישים שנים; ואולם אם מלאו לו ארבעים ואחת שנים או ארבעים ושש שנים";
  - (4) בסעיף קטן (ד), במקום "ארבעים שנים, ארבעים וחמש שנים או ארבעים ותשע שנים" יבוא "ארבעים ואחת שנים, ארבעים ושש שנים או חמישים שנים".
- (ב) קריאה לשירות מילואים לפי סעיף קטן (א), תיעשה לפי הוראות חוק שירות המילואים; הקריאה לשירות מילואים כאמור תהיה רק לתפקידים במערך הלוחם, אלא אם כן יחולו נסיבות חירום שבשלן ביטחון המדינה מחייב גם את קריאתו של מי שלא משרת במערך הלוחם.
- (ג) (1) על אף האמור בחוק שירות המילואים, חייל מילואים שביצע שירות מילואים לפי סעיף זה זכאי לתגמול מיוחד מהיום הראשון ועד ליום ה-31 לשירותו שבוצע בתקופה שמיום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) עד יום כ"ד בסיוון התשפ"ד (30 ביוני 2024), נוסף על תגמולים אחרים שהוא זכאי להם.
- (2) הוראות סעיף 19(ה) לחוק שירות המילואים לא יחולו על חייל מילואים שביצע שירות מילואים לפי סעיף זה, לעניין התגמול הנוסף שהוא זכאי לו.
- (3) בסעיף קטן זה -

"תגמול מיוחד" - כהגדרתו בסעיף 18 לחוק שירות המילואים;

"תגמול נוסף" - כהגדרתו בסעיף 19 לחוק שירות המילואים.

(ד) שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בתחילת כל חודש לגבי החודש שקדם למועד הדיווח, החל מיום כ"ב באדר ב' התשפ"ד (1 באפריל 2024), על עניינים אלה:

- (1) מספר חיילי המילואים שנקראו לשירות על פי הוראות סעיף קטן (א) ו-(2), בפילוח לפי חילות, מערכים ומקצועות;
  - (2) מספר חיילי המילואים שנקראו לשירות לפי סעיף קטן (א) ו-(3), בפילוח לפי מקצועות ותפקידים;
  - (3) מספר צווי הפטור משירות מילואים שנתן שר הביטחון מטעמים הקשורים בהיקף כוחות המילואים, לפי סעיף 36, למשרתי מילואים שלא הגיעו לגיל הפטור, ומתוכם - מספר המשרתים בתפקידי לחימה; דיווח ראשון לעניין פסקה זו יימסר לגבי מספר צווי הפטור כאמור שניתנו מיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) ועד למועד הדיווח;
  - (4) החלופות שנבחנו להפחתת הנטל על חיילי המילואים והצעדים שננקטו;
  - (5) מספר חיילי המילואים שקיבלו פנייה לחזרה לשירות מילואים, לפי סעיף 38, ומתוכם - מספר חיילי המילואים שחזרו לשירות בפועל;
  - (6) מספר חיילי המילואים במערך הלוחם שלא ביצעו שירות מילואים בשל פעולות האיבה או פעולות המלחמה; לעניין זה - "פעולות האיבה או פעולות המלחמה" - פעולות האיבה או פעולות המלחמה, שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תקופתה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, מאותו יום או עד תום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המאוחר;
- "הפעולות הצבאיות המשמעותיות" - הפעולות הצבאיות המשמעותיות שעליהן החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

#### תנאים לדחיית שירות

(תיקון התשע"ד)

37. (א) דחיית שירות לפי סעיף 36(3) יכול שתהיה בתנאי או ללא תנאי; היתה הדחיה בתנאי, חייב מי שצו הדחיה חל עליו לקיים את התנאי, ואם עקב שינוי הנסיבות אין עוד בידו לקיימו, חייב הוא להתייצב, תוך שבעה ימים מהיום שבו חל השינוי, לפני הפוקד או לפני מי שהפוקד הסמיכו לכך ולהודיע לו על הנסיבות שבגללן אין עוד בידו לקיים את התנאי.

(ב) הפוקד או מי שהוא הסמיכו לכך יתן למי שצו הדחיה חל עליו, לפי דרישתו, תעודה המעידה על התייצבותו כאמור; כל עוד לא בוטל הצו תשמש התעודה הצדק לאי-קיום התנאי.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי צו דחיית שירות שניתן לפי סעיף 222 או פרק ג'1, בשינויים המחויבים.

#### ביטול צו לפטור משירות או לדחיית שירות

(תיקונים: התשמ"ט, התשע"ד)

38. (א) נתן שר הבטחון<sup>19</sup> צו לפי סעיף 36, סעיף 22ב או פרק ג'1, רשאי הוא לבטל את הצו בהתקיים אחד מאלה:

- (1) הוא נתבקש בכתב לעשות כן מאת מי שהצו חל עליו;
  - (2) הצו ניתן בשל טעות, בפרט חשוב, של מי שהוסמך לתיתו;
  - (3) הטעמים שבגללם ניתן הצו אינם קיימים עוד;
  - (4) לא קיימים תנאי מן התנאים שנקבעו בצו דחיה לפי סעיף 37(א).
- (ב) ביטול לפי סעיף קטן (א) יהיה בצו.

(ג) שר הבטחון לא ישתמש בסמכותו לפי סעיף קטן (א)2 עד (4) אלא לאחר שניתנה למי שהצו חל עליו הזדמנות לטעון נגד הביטול.

(ד) מי שחל עליו צו דחיה לפי סעיף 36(3), סעיף 22ב או פרק ג'1 ולא נקרא להתייצב במועד אחר לרישום, לבדיקה רפואית, לשירות בטחון או להמשך השירות, חייב להתייצב למילוי חובתו בתום תקופת הדחיה, אולם שירותו יתחיל במועד שהורה לו הפוקד בצו, ואם בוטל הצו מכוח סעיף קטן (א) חייב הוא להתייצב למילוי החובה במועד שנקבע לכך בהודעה על ביטול הצו, ואם לא נקבע המועד – תוך ארבעה עשר ימים מהיום שבו הגיע צו הביטול לידיעתו.

#### פטור משירות על פי דין

(תיקון התשמ"ט)

39. (א) אם לילד ואשה הרה יהיו פטורות מחובת שירות בטחון משהודיעו על כך; אופן ההודעה והראיות שיצורפו אליה ייקבעו בתקנות.

(ב) אשה נשואה פטורה מחובת שירות סדיר.

(ג) יוצא-צבא, אשה, שהוכיחה באופן שנקבע בתקנות לרשות שנקבעה על פיה, כי טעמים שבמצפון או טעמים שבהווי משפחתי דתי מונעים אותה מלשרת בשירות בטחון, פטורה מחובת אותו שירות.

(ד) יוצא-צבא, אשה, הרואה עצמה נפגעת על ידי החלטה של רשות כאמור בסעיף קטן (ג) רשאית, בתנאים ובדרך שייקבעו בתקנות, לערור עליה לפני ועדת ערר שימנה שר הבטחון.

(ה) ועדת הערר לא תהא קשורה בסדרי דין ובדיני הראיות אלא תפעל בדרך שתראה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתה.

#### פטור מטעמי הכרה דתית

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

40. (א) מיועדת לשירות בטחון שהצהירה בכתב לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בפני שופט או דיין בבית דין רבני, שלושה אלה:

- (1) טעמים שבהכרה דתית מונעים אותה מלשרת בשירות בטחון;
- (2) היא שומרת על כשרות בבית ומחוצה לו;
- (3) היא אינה נוסעת בשבת –

תהא פטורה מחובת שירות בטחון לאחר שתמסור את התצהיר, באופן ובמועד שייקבעו בתקנות, לפוקד שהוסמך לכך.

(ב) חדל להתקיים לגבי מיועדת לשירות ביטחון תנאי מהתנאים שלגביהם הצהירה כאמור בסעיף קטן (א), במהלך 24 החודשים שלאחר מסירת התצהיר או במהלך תקופת הקריאה להתייצבות לשירות סדיר כאמור בסעיף 20, לפי המאוחר, תודיע על כך מיד לפוקד.

440 – 140. (בוטלו).

#### ביטול פטור לפי סעיף 40(א)

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

41. (א) מסרה מיועדת לשירות ביטחון הודעה לפי סעיף 40(ב) או הורשעה מיועדת לשירות בטחון בפסק דין סופי של בית משפט על עבירה לפי סעיף 46 או על עבירה לפי סעיף 239 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בשל תצהיר לפי סעיף 40(א) – בטל מעיקרו הפטור לפי סעיף 40.

(ב) הזמן שעבר מיום הפטור לפי סעיף 40(א) עד למועד מסירת הודעה לפי סעיף 40(ב) או עד ליום ההרשעה כאמור בסעיף קטן (א) לא יובא במנין התקופות שבסעיף 20.

#### עיון חוזר

42. (א) היה לפוקד יסוד סביר להניח, כי פטור או דחייה או קביעת אי-כושר כלשהי לגבי אדם פלוני היו תוצאה של מסירת ידיעות כוזבות או של מעשי מרמה או הטעיה אחרים, הן של אותו אדם והן של אחר, רשאי הוא להורות על עיון חוזר בדבר בידי מי שמוסמך לכך, לפי הענין.

(ב) המקיים עיון חוזר יתן לנוגע בדבר הזדמנות להשמיע את דבריו, ואם שוכנע כי הפטור או הדחייה או קביעת אי-הכושר היו תוצאה ממסירת ידיעות או ממעשים כאמור, רשאי הוא לבטלם לפי חומר הראיות שלפניו.

(ג) לענין מילוי חובה לפי חוק זה, תקפה שלהחלטת ביטול בעיון חוזר היא למפרע מיום מתן הפטור או הדחייה או הקביעה הקודמת של אי-הכושר, והנוגע בדבר יקיים את הוראות חוק זה וכל תקנה, צו או הוראה אחרת שניתנו לפיו כאילו לא ניתנו הפטור או הדחייה או לא נקבע אי-כשרו לשירות בטחון, לפי הענין, ולא יבוא במנין התקופות שבסעיף 20 הזמן שעבר ממתן הפטור או הדחייה או מן הקביעה הקודמת עד לביטולם, לפי הענין.

(ד) הוראות סעיף זה אינן גורעות לא מאחריותו הפלילית של אדם ולא מסמכויות אחרות, הן לפי חוק זה והן לפי כל דין אחר.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על פטור לפי סעיף 40.

#### יצאה לחוץ לארץ

[תיקונים: התשנ"א, התש"ס (מס' 2), התשס"ח (מס' 3), התשע"ד]

43. <sup>20</sup> (א) מיועד לשירות בטחון ויוצא-צבא הנמנה עם הכוחות הסדירים של צבא-הגנה לישראל וכן מי שניתן לו צו דחיית שירות לפי סעיף 36, לפי סעיף 22ב או לפי פרק ג'1 והצו עומד בתוקפו לא יצאו לחוץ לארץ אלא לפי היתר מאת שר הבטחון.

<sup>19</sup> תחילתם של סעיפים 440–140 ביום פרסומן של תקנות לפי הוראות סעיפים 40ג; תקנות ראשונות כאמור יובאו לאישור הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בתוך שלושים ימים מיום פרסומו של חוק זה. עפ"י תיקון התשע"ב (מס' 3) תוקפם של סעיפים 440–140 למשך 3 שנים מיום התחילה האמור.

<sup>20</sup> ראה אצילת סמכויות עפ"י סעיף זה ב"פ 4581, התשנ"ה, עמ' 202 ובי"פ 5003, התשס"א, עמ' 3315.

(ב) (בוטל).

(11) היתר לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יכול שיהיה מותנה בתנאים, לרבות תנאי בדבר מועד חזרתו של מקבל ההיתר מחוץ לישראל, כפי שייקבע בהיתר, ויראו הפרת תנאי מתנאי ההיתר כאי מילוי חובה לפי חוק זה, לענין סעיף 46.

(ג)-(ד) (בוטלו).

(ה) שר הבטחון לאחר התייעצות עם שר החוץ רשאי לקבוע בתקנות מדיניות שכניסת יוצאי צבא הנימנים עם כוחות המילואים לאותן המדינות תהיה אסורה, מוגבלת או מותנית בתנאים, ויראו הפרת הוראות אלו כאי מילוי חובה לפי חוק זה, לענין סעיף 46.

(ו) (בוטל).

[תיקון התשס"ח (מס' 3)]

443-43ב. (בוטלו).

#### דרישת ידיעות

44. (א) שר הבטחון רשאי, בתקנות, לחייב בני אדם מסוגים שנקבעו בהן למסור לפי דרישתו פרטים שנקבעו בתקנות, ככל שהם ידועים להם, בנוגע לאדם המיועד לשירות בטחון או שהוא יוצא-צבא שנמצא כשר לשירות, או בנוגע לסוג בני אדם כאמור.

(ב) דרישה לפי סעיף קטן (א) למסור פרטים רפואיים לא תינתן אלא לרופא מורשה, לא תתייחס אלא לפרטים הדרושים לקביעת כושר לשירות, ולא תטיל חובה למסור פרטים כאמור אלא לפוקד שהוא חייל כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, שהוא רופא מורשה.

(ג) לא תידרש לפי סעיף זה מסירת פרטים על מחלת נפש אלא אם כן המחלה נקבעה בתקנות שהתקין שר הבטחון בהתייעצות עם שר הבריאות.

(ד) מי שהגיעה אליו לפי סעיף זה ידיעה בדבר מחלה, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע חוק זה והתקנות לפיו, או אם הורשה לכך מאת בית משפט או מאת בית דין צבאי או מכוח החובה לענות על שאלות שמציג לו מי שמוסמך לערוך חקירות על ביצוע עבירות.

(ה) סעיף 28 לחוק לטיפול בחולי נפש, התשט"ו-1955, לא יחול על מי שחייב למסור ידיעות לפי סעיף קטן (א).

#### חסיון של נתון אישי צבאי

[תיקון התשנ"ה (מס' 2)]

44א. (א) לא ידרוש אדם ולא יעשה שימוש בכל נתון אישי צבאי, אלא אם כן הורשה לכך בחוק, בתקנות לפי חוק זה או בפקודות הצבא, ובלבד שהדרישה או השימוש ייעשו למטרה שלשמה הורשה.

(ב) שר הבטחון יקבע הוראות לענין מסירתו של מידע רפואי שבידי צבא הגנה לישראל, שאינו נתון אישי צבאי, ובלבד שאין איסור למסור על פי דין.

(ג) בסעיף זה -

"דרישה" - לרבות פניה, שמטרתה קבלת נתון אישי צבאי, על מנת לעשות בו שימוש לצרכי הפונה או אדם אחר;

"נתון אישי צבאי" - הסימול המספרי המציין את מידת התאמתו של אדם לשירות הצבאי, או מסמך צבאי הקובע כושר לשירות צבאי או את מידת ההתאמה לשירות, וכן כל נתון אחר ששר הבטחון קבע בצו לענין זה;

"פקודות הצבא" - כהגדרתן בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

#### חובת שירות בטחון של השוהה בארץ ללא רשיון

45. (א) שהה אדם בישראל על פי רשיון לשיבת מעבר, לשיבת ביקור או לשיבת ארעי כאמור בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, ונשאר בישראל ששה חדשים לפחות לאחר שפקע תקפו של הרשיון בלי שחודש, רשאי פוקד להתרות בו בכתב כי אם לא ישיג רשיון לשיבה כאמור תוך שלושה חדשים מיום מסירת ההתראה לידיו, יראו, לענין שירות בטחון, את שהותו בישראל כשיבת קבע; עברו שלושה חדשים ולא הושג הרשיון, יראו, לענין חוק זה, מאותו יום ואילך את שהותו של האדם בישראל כשיבת קבע, וינהגו בו, לענין חוק זה, כאילו הגיע ארצה כעולה ביום האמור.

(ב) מסירתה של התראה לפי סעיף זה תהיה מסירה כדין, אף אם נמסרה לבן-משפחה של הנוגע בדבר הגר אתו ושמלאו לו שמונה עשרה שנים או אם נשלחה לנוגע בדבר בדואר רשום לפי מענו הרגיל או מענו האחרון.

(ג) בחישוב כל תקופה לפי סעיף זה לא יבואו במנין -

(1) כל תקופה שבה היה הנוגע בדבר במאסר או במעצר לפי כל דין, או שהיה משוחרר ממאסר או ממעצר בערבות על פי כל דין;

(2) התקופה שבין הגשת הבקשה של הנוגע בדבר להיתר יציאה לפי כל דין לבין היום שבו הודיעו לו כדין על מתן ההיתר; הוראה זו לא תחול על איסור יציאה שהטיל בית משפט או בית דין מוסמך בתובענה אזרחית, או שהטיל ראש ההוצאה לפועל בביצוע פסק דין או החלטה אחרת שניתנו בתובענה אזרחית.

#### פרק ו': עבירות וסדרי דין

#### עונשין

[תיקונים: התשנ"א, התשנ"ה (מס' 2), התשס"ח (מס' 3)]

46. (א) מי שעשה אתה מאלה, דינו - מאסר שנתיים:

(1) לא מילא חובה המוטלת עליו בחוק זה או לפיו;

(2) מסר ביודעין לרשות הפועלת לפי חוק זה ידיעה כוזבת בפרט שהוא חייב למסור לפי חוק זה;

(3) השיג צו של פטור משירות או של דחיית שירות לפי סעיף 36, פטור לפי סעיף 40, היתר יציאה לחוץ לארץ, תעודה או רישום לפי סעיף 43 או כל הקלה אחרת הניתנת לפי חוק זה, הכל על ידי כך שמסר ביודעין לרשות הפועלת לפי חוק זה ידיעה כוזבת בפרט חשוב;

(4) עבר על הוראות סעיף 43.

(ב) מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים:

(1) עשה אחד הדברים המפורטים בסעיף קטן (א), בכוונה להשתמט משירות בטחון;

(2) חיבל או הטיל מום בגופו, או הניח לאדם אחר לחבל או להטיל בו מום, בכוונה לפגוע על ידי כך בכשרו הרפואי לשירות בטחון.

(ג) העובר על הוראות סעיף 44א, דינו - כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

## חובת הראיה

48. במשפט פלילי על אי מילוי חובת התייצבות לפי חוק זה –

- (1) הראיה על הנאשם, כי בזמן הנועד לקיום חובת ההתייצבות לא היה תושב קבוע ולא היה בגיל שבו הוא חייב בקיום החובה האמורה; אולם בית המשפט רשאי, אם ראה צורך בכך לשם עשיית צדק, להטיל את חובת הראיה בענינים האמורים על התובע;
- (2) בכפוף לאמור בפסקה (1) אין על התובע להוכיח אלא שהנאשם חייב באותה חובה, ואם הוכיח זאת – על הנאשם הראיה שמילא אותה חובה.

## תקפו של צו

[37]

49. ניתן צו לפי חוק זה המטיל על אדם למלא חובה בזמן שנקבע בצו, והוא לא מילא את החובה באותו זמן, יעמוד הצו בתקפו לגבי אותו אדם עד שהוא ימלא את החובה; האמור בזה אינו גורע מאחריותו הפלילית של אדם על אי-מילוי חובה בזמן שנקבע בצו, וחיובו בדין על אי-מילוי חובה המוטלת עליו אינו פוטר אותו מאותה חובה.

(תיקון התשע"ד)

## פרק ו'1: פיקוח

## הסמכת מפקחים

(תיקון התשע"ד)

449. (א) לשם פיקוח על הוראות חוק זה, רשאי שר הביטחון להסמיך, מבין עובדי משרדו או מבין עובדי המדינה שאינם עובדי משרדו – בהסכמת השר הנוגע בדבר, מפקחים שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סעיף 449ב, כולן או חלקן.
- (ב) לא יוסמך מפקח, אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש מפקח;
  - (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה השר;
  - (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר.

## סמכויות מפקח

(תיקון התשע"ד)

449ב. (א) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי מפקח –

- (1) לדרוש מכל אדם הרשום כתלמיד בישיבה או נמנה עם סגל הישיבה למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע הוראות חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995;
- (3) להיכנס לישיבה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט.
- (ב) מצא מפקח כי מיועד לשירות ביטחון שהצהיר כי הוא לומד בישיבה אינו נוכח בה, יודיע על כך לפוקד או לאדם מטעמו.
- (ג) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו, כשהוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ויש בידו תעודה החתומה בידי שר הביטחון, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.
- (ד) בפרק זה, "ישיבה" – ישיבת הסדר, ישיבה גבוהה ציונית או ישיבה, כהגדרתן בסעיפים 22א, 22ב או 226ב, בהתאמה.

## הסמכת בודקים

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ו)

449. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 449א, שר הביטחון רשאי להסמיך בודקים, אף אם אינם עובדי המדינה, בסמכויות המפורטות בסעיף קטן (ב), ובלבד שלא יוסמך בודק כאמור, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש בודק;
  - (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף זה, כפי שהורה השר;
  - (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר.
  - (ב) לשם עריכת רישום נוכחות של מיועדים לשירות ביטחון שהם תלמידי ישיבה או של משרתים בשירות משולב כהגדרתו בסעיף 22א, רשאי בודק –
  - (1) להיכנס לחדרי לימוד בישיבה;
  - (2) לדרוש מכל אדם הרשום כתלמיד ישיבה או נמנה עם סגל הישיבה הנמצא בחדרי לימוד בישיבה למסור לו את שמו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו.
  - (ג) בודק לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו כבודק וכשהוא עונד תג גלוי המזהה אותו כבודק.

## העברת מידע לבודק

[תיקונים: התשע"ד, התשפ"ד (מס' 3)]

449. (א) לשם עריכת רישום נוכחות כאמור בסעיף 449א, רשאי שר הביטחון או מי שהוא הסמיך לכך להעביר לבודק את שמו הפרטי, שם משפחתו ומספר זהותו של תלמיד ישיבה שניתן לו צו דחיית שירות, ואת שם הישיבה שבה הוא לומד; מידע כאמור יועבר רק לתכלית זו ובמידה שנדרש.
- (ב) לא יועבר מידע לפי הוראות סעיף קטן (א) ולא ייעשה בו שימוש אלא בהתאם לנהלים שייקבעו במשרד הביטחון לעניין העברת המידע באופן מאובטח, שמירת המידע והבטחת מחיקתו; נהלים כאמור ייקבעו בהסכמת ראש הרשות להגנת הפרטיות; בסעיף קטן זה, "ראש הרשות להגנת הפרטיות" – ראש הרשות כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (בפרק זה – חוק הגנת הפרטיות).

(ג) בודק ישמור בסוד מידע שהועבר אליו לפי סעיף זה, לא יגלה אותו ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לפי הוראות סעיף זה או כל דין אחר, או לפי צו של בית משפט.

#### חובות דיווח של ראש ישיבה

[תיקונים: התשע"ד, התשפ"ד (מס' 3)]

449. (א) ראש ישיבה ידווח לשר הביטחון, בתנאים ובמועדים שקבע השר, ככל שלא נקבעו בחוק זה, בעניינים אלה:
- (1) סדרי הלימוד בשיבה ושעות הלימוד השבועיות הקבועות שבהן מקיימים התלמידים את חובותיהם לפי חוק זה;
  - (2) ימי חופשה, חג או היעדרות מותרת אחרת, שבהם לא מתקיימים לימודים בשיבה, והכול בהתאם לתנאים המותרים לפי חוק זה;
  - (3) הוספה או גריעה מרשימת תלמידי הישיבה שחלות עליהם הוראות סעיף 22א או 22ב או פרק ג'.
- (ב) שר הביטחון רשאי לקבוע חובות דיווח נוספות שיחולו על ישיבות או על ראשי ישיבות, הנחוצות לדעתו לשם פיקוח על התקיימות התנאים לדחיית שירות של תלמידי ישיבות, ובלבד שחובות דיווח בעניין מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, ייקבעו בהסכמת שר המשפטים.

#### מסירת מידע

[תיקונים: התשע"ד, התשפ"ד (מס' 3)]

149. (א) משרד החינוך ימסור למשרד הביטחון ולצבא הגנה לישראל, לפי דרישתם, נתונים שיש בידיו בדבר נוכחותם בשיבה של תלמידי ישיבה, הדרושים למשרד הביטחון ולצבא הגנה לישראל לשם פיקוח על קיום הוראות חוק זה הנוגעות לתלמידי ישיבה או לישיבות; לשם כך, ימסרו משרד הביטחון וצבא הגנה לישראל למשרד החינוך, לפי דרישתו, את רשימת תלמידי הישיבה שקיבלו צו דחיית שירות לפי חוק זה או משרתים בשירות משולב כהגדרתו בסעיף 22א; מידע כאמור בסעיף קטן זה יימסר רק לתכלית האמורה ובמידה שנדרש.
- (ב) משרד החינוך ומשרד הביטחון יעבירו ביניהם נתונים על הלימודים בשיבות, לרבות נתונים על ביקורות שנערכו בישיבות לשם פיקוח, ובלבד שהנתונים לא יכללו מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי למנוע מסירת מידע לפי הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות.

#### הסתמכות על מידע ממשרד החינוך

(תיקון התשע"ד)

149. לשם פיקוח על הוראות חוק זה הנוגעות לתלמידי ישיבה או לישיבות, רשאי שר הביטחון להסתמך על מידע שנמסר לו ממשרד החינוך כאמור בסעיף זה.

#### דיווח לכנסת – פרק ו'

(תיקון התשע"ד)

449. שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, על פיקוח שנעשה לפי פרק זה.

#### פרק ז': דרכי ביצוע

#### פוקדים

50. (א) שר הביטחון רשאי למנות פוקדים לענין חוק זה.
- (ב) מינויו של פוקד יכול להיות כללי או מסוייג.
- (ג) הודעה על מינויו של פוקד תפורסם ברשומות.

#### ועדות רפואיות

51. אופן הרכבתן של ועדה רפואית ושל ועדה רפואית עליונה וכן סדרי עבודתן ייקבעו בתקנות.

#### סמכויות עזר

52. (א) פוקד רשאי לאשר בתעודה בחתימת ידו כי אדם פלוני חייב במילוי חובה לפי חוק זה וכי לא קיים חובה זו בזמן שנקבע לקיומה; כל שוטר שבדיו תעודה כאמור רשאי לעצור את האדם ולהחזיקו במעצר עד שיובא ללשכת הגיוס או למקום אחר הנועד להתייצבותו ועד שימלא את החובה המוטלת עליו, ובלבד שתקופת המעצר לפי סעיף זה לא תעלה על 48 שעות.
- (ב) לענין סעיף 28(ב) לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1969, יהיו לפוקד, לוועדה רפואית ולועדה רפואית עליונה, לרשות שנקבעה לפי סעיף 39(ג), לוועדת ערר שמונתה לפי סעיף 39(ד) ולועדה מייעצת שנתמנתה לפי סעיף 53, בנוסף לסמכויותיהם האחרות לפי חוק זה או על פיו, כל הסמכויות לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכויותיהם.

#### ועדות מייעצות

53. שר הביטחון רשאי למנות ועדות מייעצות לצורך ביצוע חוק זה.

#### אצילת סמכויות

54. (א) שר הביטחון רשאי לאצול לאדם אחר את הסמכויות הנתונות בידיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, חוץ מסמכויות אלה:

- (1) הסמכות להתקין תקנות;
- (2) הסמכות למנות פוקדים לפי סעיף 50;
- (3) הסמכות לתת צווים לפי סעיף 34(א)(1);
- (4) הסמכות למנות ועדות מייעצות לפי סעיף 53.

(ב) הודעה על אצילת סמכויות לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.<sup>21</sup>

#### דין צווים

[תיקונים: התשנ"ט, התשנ"א, התשנ"ה, התשס"ח (מס' 3)]

<sup>21</sup>. הודעה על אצילת סמכויות פורסמה ב"פ 4223, התשנ"ד (16.6.1994), עמ' 3804, ותוקנה ב"פ 4250, התשנ"ה, עמ' 266, ב"פ 4337, התשנ"ו, עמ' 3, ב"פ 4710, התשנ"ט, עמ' 1194, ב"פ 4769, התשנ"ט, עמ' 3907, ב"פ 4833, התש"ס, עמ' 1768, ב"פ התשס"א, עמ' 3315, ב"פ התשס"ה, עמ' 1226 ו-4185, ב"פ התשס"ט עמ' 2252, ב"פ התש"ע, עמ' 3883, ב"פ התשע"ד, עמ' 2615 ובי"פ 6816, התשע"ד, עמ' 6021.

55. (א) צו לפי סעיפים 14, 24, 36, ו-38 יכול להיות אישי או לסוג מסויים; כל צו אחר לפי חוק זה יכול להיות כללי או לסוג מסויים או אישי; צווים אישיים לפי סעיפים 38(א)(2), (3) או (4) והוראה לפי סעיף 42 יהיו מנומקים, וצו אישי אחר ינומק אם דרש זאת האדם שעליו חל הצו, אולם חובת ההנמקה לא תחול אם בטחון המדינה מחייב שלא לגלות את נימוקי הצו.

(ב) צו לפי חוק זה אין חובה לפרסמו ברשומות.

(ג) צו יחייב את האדם שעליו הוא חל מן הזמן שהגיע לידיעתו.

(ד) צו שפורסם ברשומות, רואים אותו כאילו הגיע לידיעת האדם שעליו הוא חל בצהרי היום שלאחר יום הפרסום.

(ה) צו שלא פורסם ברשומות, רואים אותו כאילו הגיע לידיעת האדם שעליו הוא חל -

(1) אם הוא נמסר לו או לאחד מבני משפחתו הגרים אתו ושאינו למטה מגיל שמונה עשרה - בזמן המסירה;

(2) אם הוא נשלח אליו בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הקבוע - בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח. לענין זה יראו כמען מקום מגוריו הקבוע של אדם את המען שמסר לפי חוק זה, ואם לא מסר - את מענו הרשום במרשם האוכלוסין;

(3) אם הוא פורסם ברדיו או בטלוויזיה או בלוחות המודעות של רשות מקומית - בתום ארבע שעות מזמן הפרסום;

(4) אם הוא פורסם בשני עתונים יומיים לפחות - בתום ארבע שעות מזמן הפצת העתונים במקום הימצאו.

(5) אם הוא נשלח אליו בדואר לפי מען מקום מגוריו הקבוע, כמשמעותו בפסקה (2) - בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח, אם לא הוכח אחרת.

(ו) צו שנמסר או נשלח לאדם שעליו הוא חל או שפורסם, הכל בדרך האמורה בסעיף קטן (ה), רואים אותו כאילו הגיע לידיעתו של אותו אדם בזמן האמור בסעיף קטן (ה), אף אם פורסם הצו לאחר מכן ברשומות.

(ז) צו אישי (בסעיף קטן זה - לרבות תעודה והיתר) לפי חוק זה יכול שיחתם בידי מי שהוסמך להוציאו או בידי חייל שהורשה לכך על ידיו ובלבד שצויינו בצו שמותיהם, דרגותיהם ותפקידיהם.

## הגשת בקשות

56. שר הבטחון רשאי בתקנות לקבוע מועד להגשת בקשות לפי חוק זה, אופן הגשתן ופרטים כיוצא באלה.

## ביצוע ותקנות

57. שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע, לרבות תקנות בדבר ביצוע חוק זה לגבי מיועד לשירות בטחון או לגבי יוצא-צבא שאינו מיועד לשירות בטחון השוהים בחוץ לארץ.

## תוספת

(סעיף 2(3))

## הגדרות

1. בתוספת זו -

"תעודה אישית" - תעודת לידה, רכזון, תעודת מסע, תעודת זהויה ותעודה כיוצא באלה, וכן כל מסמך שבו רשם עובד הציבור, במילוי תפקידו, את גילו של אדם; "עובד הציבור" - כמשמעותו בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

## צו למסור ראיות בדבר גיל

2. (א) כתאריך לידתו של אדם לצורך חוק זה ייחשב התאריך הרשום במרשם האוכלוסין, אם קיים רישום כזה.

(ב) ראה פוקד כי הרישום במרשם האוכלוסין אינו ברור דיו או כי אינו שלם, או כי אין במרשם האוכלוסין כל רישום בדבר תאריך לידתו של אדם פלוני, ויש לפוקד יסוד סביר להניח כי אותו אדם נקרא או עשוי להיקרא לרישום לפי סעיף 3 לחוק זה, רשאי הוא לצוות עליו, בצו אישי, למסור לפוקד ראיות בדבר גילו.

## סמכויות הפוקד לקביעת גיל

3. (א) פוקד רשאי לקבוע לפי חוק זה את גילו של אדם לפי ראיות שהובאו לפניו כאמור בסעיף 2(ב); לא הובאו ראיות כאמור או שלא שוכנע הפוקד בנכונותן של ראיות כאמור, או מצא הפוקד כי תאריך הלידה של אדם שונה מהתאריך הרשום במרשם האוכלוסין, יבקש מתן הצהרה על גילו בהתאם לחוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963.

(ב) אדם שברישומי מרשם האוכלוסין לגביו לא נרשם החדש שבו נולד, או שנצטוו מכוח חוק זה למסור ראיות בדבר גילו, ולא הוכיח להנחת דעתו של פוקד את החדש שבו נולד, יורה הפוקד בכתב לנהוג כאילו נולד בחודש הראשון של השנה שבה נולד.

(ג) אדם שברישומי מרשם האוכלוסין לגביו לא נרשם היום בחודש שבו נולד, או שנצטוו מכוח חוק זה למסור ראיות בדבר גילו, ולא הוכיח להנחת דעתו של פוקד את היום שבו נולד, יורה הפוקד בכתב לנהוג בו כאילו נולד ביום הראשון של החודש שבו נולד.

(ד) נקבע לאדם מתח גיליים לפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963, רשאי הפוקד להורות בכתב לנהוג בו כאילו נולד באמצע התקופה של מתח הגיליים.

(ה) רשאי פוקד, בכל מקרה שיש לו יסוד סביר להניח כי אדם נקרא או עשוי להיקרא לרישום לפי סעיף 3 לחוק זה, לצוות עליו, בצו אישי, להתייבב לפני ועדה רפואית לשם בדיקת גילו מבחינת התפתחותו הגופנית, השכלית והנפשית, בזמן ובמקום שיקבעו הוא או הועדה הרפואית, ואותו אדם חייב להתייבב לפני הועדה הרפואית בזמן ובמקום האמורים, להיחקר בידיה ולהיבדק כל בדיקה רפואית או אחרת שהועדה תמצא לנחוצה לשם קביעת גילו.

(ו) "שנה" ו"חודש", לענין סעיף זה - השנה והחודש לפי הלוח ששימש להוכחת שנת לידתו של האדם.

## שינוי קביעת גיל לפי בקשת הפוקד

4. נקבע גילו של אדם או שונתה הקביעה לפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963, רשאי הפוקד, אם לא הוזמן להופיע בבירור הבקשה כאמור בסעיף 7 לאותו חוק, לבקש מבית משפט השלום שינוי הקביעה, ורשאי הפוקד לעשות כן אף אם אין בידו ראיות נוספות על אלו שהיו בפני בית המשפט; בבירור בקשה זו רשאי הפוקד לחקור את האדם ועדים שהעידו בבירור בקשה קודמת לקביעת גילו או לשינויה.

#### **סתירה בין תעודות אישיות להודעות**

5. הודיע אדם פלוני, או מי שאדם פלוני עומד בפיקוחו, לעובד הציבור הפועל במילוי תפקידו על גילו של אותו אדם, והודעה זו אינה מתיישבת עם הרישום בתעודות אישיות של אותו אדם, רשאי פוקד להורות בכתב, לאחר שנתן הזדמנות לנוגע בדבר להשמיע את טענותיו ולאחר ששוכנע כי ההודעה לא ניתנה לצרכי השתמטות משירות בטחון ואף אין טעם סביר אחר לסתור את ההודעה, כי לענין חוק זה יראו את ההודעה כנכונה.

#### **שמירת סמכויות בית המשפט**

6. הוראות תוספת זו אינן גורעות מסמכויות בית המשפט לפי כל דין אחר.

#### **מסירת הודעות**

7. הפוקד יביא כל הוראה לפי תוספת זו לידיעת הנוגע בדבר, בדרך שבה מותר להביא צו לידיעתו של אדם לפי סעיף 55(ה) לחוק זה.